

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

ZAVODA ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA UNSKO-SANSKOG KANTONA

2020.

Broj: 01-02-08-11-3-2120-6/20

Sarajevo, juli 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	6
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	7
1.	UVOD	7
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	9
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI ZAVODA	12
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	13
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	13
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	14
7.1.1	Prihodi i primici	14
7.1.1.1	Prihodi od poreza i doprinosa.....	14
7.1.1.2	Neporezni prihodi	15
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	15
7.1.2.1	Rashodi Stručne službe	15
7.1.2.2	Rashodi zdravstvene zaštite	18
7.1.2.3	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	23
7.1.3	Finansijski rezultat.....	23
7.2	BILANS STANJA.....	23
7.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	23
7.2.2	Stalna sredstva	24
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	25
7.2.4	Izvori sredstava	25
7.2.5	Popis sredstava i obaveza.....	25
7.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	26
8.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	26
9.	JAVNE NABAVKE	26
10.	OSTALI NALAZI	28
10.1	IT revizija u procesu implementacije Jedinog informacionog sistema zdravstva na području USK..	28
10.2	Sudski sporovi	30
11.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	31
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	32
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu	33
	Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine	37
	Izveštaj o novčanim tokovima za period izveštavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine	38

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: Zavod)** koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Zavoda na 31. 12. 2020. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Zavoda odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovio Zavod.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Zavoda;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Zavoda za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Za nabavke trakica za određivanje šećera u krvi, igala i penova za dijabetičare nisu provedeni planirani postupci javnih nabavki. Ove nabavke realizovane su u iznosu od 1.017.293 KM, po cijenama koje su utvrđene u ugovorima koji su zaključeni ranijih godina, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (tačke 7.1.2.2 i 9. Izvještaja);
2. Popis obaveza na 31. 12. 2020. godine nije izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH jer su obaveze prema dobavljačima popisane u zbirnim iznosima, po grupama, i ne odražavaju pojedinačna stanja svakog dobavljača (tačka 7.2.5 Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Zavoda odgovorno je da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Zavoda, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 19. 7. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric
Dragan Kolobaric

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić
Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Donijeti Plan integriteta za borbu protiv korupcije, u skladu sa Smjernicama za izradu i provođenje plana integriteta.	tačka 4.
2.	Doznačavanje sredstava javnim zdravstvenim ustanovama vršiti na osnovu pravovremeno potpisanih ugovora, u skladu sa članovima 37–40. i članom 99. Zakona o zdravstvenom osiguranju.	tačka 5.
3.	Finansijski plan Zavoda sačinjavati u skladu sa kontnim planom za budžetske korisnike, a Izvještaj o radu i realizaciji finansijskog plana Zavoda u propisanim rokovima.	tačka 6.
4.	Ugovor o radu direktora zaključivati uz dosljedno poštivanje Zakona o plaćama i naknadama članova organa upravljanja, rukovođenja i drugih organa kantonalnih javnih preduzeća, ustanova čiji je osnivač Unsko-sanski kanton i institucija Unsko-sanskog kantona.	tačka 7.1.2.1
5.	Propisati iznos naknade i način izbora članova ljekarskih komisija Zavoda, uz objavu akta o imenovanju u Službenim novinama Kantona, u cilju povećanja transparentnosti u radu, u skladu sa članom 55. Statuta i članom 4. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH.	tačka 7.1.2.1
6.	Konačan obračun pripadajućih sredstava ugovorenim zdravstvenim ustanovama vršiti po broju izvršenih zdravstvenih usluga, u skladu sa potpisanim ugovorima o pružanju i obezbjeđenju zdravstvenih usluga.	tačka 7.1.2.2
7.	Utvrđiti Prijedlog Liste ortopedskih i drugih pomagala i istu dostaviti resornom Ministarstvu i Vladi USK na usaglašavanje i usvajanje, u skladu sa Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o ortopedskim i drugim pomagalima Skupštine USK.	tačka 7.1.2.2
8.	Provesti sve neophodne aktivnosti u cilju implementacije posebnog programa Palijativna njega, u skladu sa potpisanim ugovorom o pružanju zdravstvenih usluga.	tačka 7.1.2.2
9.	Priznavanje stvarnih troškova liječenja u inostranstvu po osnovu međunarodnih sporazuma (konvencija) vršiti uz obavezno prezentiranje i računa za izvršene zdravstvene usluge.	tačka 7.1.2.2
10.	Pratiti naplatu potraživanja, utuživati i otpisivati sumnjiva i sporna potraživanja, u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.	tačka 7.2.1
11.	Provesti aktivnosti na utvrđivanju prava vlasništva nad poslovnim prostorima Zavoda i na njihovoj uknjižbi kod nadležnog suda.	tačka 7.2.2
12.	Popis obaveza u cijelosti vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i internim aktom Zavoda.	tačka 7.2.5
13.	Nabavku trakica za određivanje šećera u krvi, nabavku igala i penova za dijabetičare vršiti na osnovu zaključenih ugovora, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	tačka 9.
14.	Nadležni organi upravljanja i rukovođenja trebaju da utvrde razloge neprovođenja propisanih procedura za nabavku medicinskih sredstava za dijabetičare, te u skladu sa konstatovanim poduzmu zakonske mjere i aktivnosti.	tačka 9.

15.	U tenderskoj dokumentaciji precizno opisati dokumentaciju kojom se traži ispunjavanje tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača, odnosno dokaz ekskluziviteta, u skladu sa članom 48. Zakona o javnim nabavkama.	tačka 9.
16.	Izvršiti sveobuhvatnu analizu implementiranih sistema zdravstvenih ustanova na nivou USK, korištenja istih, mogućih rješenja i u okviru svojih nadležnosti u saradnji sa zdravstvenim ustanovama i nadležnim ministarstvom, izraditi akcijski plan sa jasnim zaduženjima i rokovima i na principu racionalnosti, nastaviti informatizaciju zdravstvenih institucija i povezivanje u jedinstven informacijski sistem zdravstva.	tačka 10.1
17.	U saradnji sa zdravstvenim ustanovama uspostaviti proces kontrole i racionalizacije korištenja licenci.	tačka 10.1

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Finansijski plan Zavoda zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona za 2020. godinu;
 - Odluka o načinu izvršavanja Finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona za 2020. godinu;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Zakon o organizaciji organa uprave u FBiH;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o zdravstvenom osiguranju;
 - Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
 - Statut Zavoda zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Zavod zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona, osnovan je na osnovu Odluke o početku rada kantonalnog zavoda za zdravstveno osiguranje¹ u skladu sa članom 119. Zakona o zdravstvenom osiguranju² i Statutom Zavoda. Zavod je pravno lice i upisan je u sudski registar.

Shodno Zakonu o zdravstvenom osiguranju i Statutu, Zavod obavlja sljedeću djelatnost: provodi politiku razvoja i unapređenja zdravstvene zaštite koja se osigurava obaveznim zdravstvenim osiguranjem, planira i prikuplja novčana sredstva obaveznog osiguranja, te plaća usluge zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim djelatnostima, obavlja poslove u vezi s ostvarivanjem prava osiguranih osoba, osiguranja zakonitog i pravovremenog ostvarivanja tih prava, te im pruža stručnu pomoć u ostvarivanju prava i zaštite njihovih interesa, obavlja poslove ugovaranja sa zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim djelatnostima, određuje kriterije i način korištenja, te visinu novčanog iznosa za naknadu putnih troškova u vezi s korištenjem zdravstvene zaštite i naknadu za pogrebne troškove, određuje visinu naknade plaće na teret Zavoda, način valoriziranja osnovice za naknadu plaće za vrijeme bolovanja, učestvuje u izradi i provodi međunarodne ugovore o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na obavezno zdravstveno osiguranje, vrši obračun dugovanja i potraživanja troškova zdravstvenog osiguranja i druge poslove u skladu sa ovim ugovorima, obavlja poslove u vezi s ostvarivanjem zdravstvene zaštite u inostranstvu, kao i druge djelatnosti utvrđene navedenim aktima.

Radi obavljanja stručnih, administrativnih i drugih poslova, osnovana je Stručna služba u sjedištu Zavoda u Bihaću i poslovnice zdravstvenog osiguranja koje imaju sjedište u općinama Unsko-sanskog kantona, i to: Bihać, Cazin, Bužim, Bosanska Krupa, Bosanski Petrovac, Ključ, Sanski Most i Velika Kladuša.

Unutrašnja organizacija Stručne službe Zavoda utvrđena je Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka Zavoda koji je donio direktor Zavoda, uz saglasnost Vlade USK. Pravilnikom je sistematizovano 100 radnih mjesta, a na 31. 12. 2020. godine u Zavodu je bilo zaposleno 89 radnika.

Zavodom upravlja Upravni odbor od devet članova, koji je 13. 7. 2020. godine imenovala Vlada USK, na period od četiri godine, a do tada su bili imenovani privremeni članovi Upravnog odbora. Upravni odbor čine Zuhad Porčić, predsjednik, i članice i članovi: Hilmija Alešević, Meldijana Mahmić, Admir Mašović, Samra Mehić, Hajrudin Jakupović, Amel Mulalić, Jasmin Dervić i Dinko Bećirspahić. Privremeni članovi Upravnog odbora bili su Zuhad Porčić, predsjednik, i članovi i članice: Emir Duranović, Samra Mehić, Jelena Mutić, Mesudin Sinanović, Meldijana Mahmić, Salih Mesić, Amel Mulalić i Ibrahim Tatarević.

Zavodom rukovodi direktor Izet Mustafić, koji je Odlukom Vlade USK od 14. 7. 2020. godine imenovan na mandatni period od četiri godine. Do njegovog imenovanja, poslove v. d. direktora, u skladu sa odlukama Vlade USK, obavljao je Šemsudin Dervić.

Sjedište Stručne službe je u Bihaću, u Ulici V korpusa br. 10.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Zavoda za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

¹ „Sl. glasnik Unsko-sanskog kantona“, br. 9/98

² Sl. novine FBiH“, br. 30/97; 07/02; 70/08 i 48/11

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, sa prekidima u periodu od decembra 2020. do aprila 2021. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Zavoda za 2017. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Zavod nije postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH u dijelu obavještanja o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su uglavnom preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s datim preporukama.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Poduzete su aktivnosti na uspostavljanju odgovarajućeg sistema finansijskog upravljanja i kontrole donošenjem i usklađivanjem internih akata, shodno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima;
- 2) Prijem zaposlenika na upražnjena radna mjesta vrši se raspisivanjem javnog konkursa, u cilju osiguranja transparentnosti zapošljavanja u Zavodu;
- 3) Poduzete su aktivnosti prema Ministarstvu zdravstva i socijalne politike USK, Ministarstvu obrazovanja USK i Ministarstvu za pitanja boraca i ratnih vojnih invalida USK, koji su obveznici uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje određenih kategorija stanovništva, u cilju naplate navedenih doprinosa;
- 4) Za izdata rješenja nadležnim ministarstvima Vlade USK o uplati doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje određenih kategorija stanovništva, za koja je okončan upravni postupak, provedena su odgovarajuća knjiženja na vanbilansnim pozicijama, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu Budžeta u FBiH;
- 5) Isplate po osnovu nagrađivanja radnika vršene su u skladu sa članom 51. Pravilnika o plaćama, naknadama plaće i drugim materijalnim pravima Zavoda, uz prethodno osiguranu dokumentaciju kojom se potvrđuje osnov za isplatu;
- 6) Knjigovodstveno evidentiranje naknada za bolovanja preko 42 dana vršeno je u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
- 7) Vlada USK je donijela akt kojim su utvrđeni kriteriji dodjele lijekova koji nisu na Listi lijekova, kako bi se odobravanje lijekova vršilo na transparentan način;
- 8) Osigurano je da nadzor i kontrolu bolovanja preko 42 dana obavlja stručni saradnik ljekar, kako je definisano Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, a u skladu sa članom 55. Zakona o zdravstvenom osiguranju;
- 9) Rashodovana stalna sredstava isknjižavaju se iz poslovnih knjiga na osnovu Odluke o načinu likvidiranja rashodovane imovine i provođenjem aktivnosti u skladu s njom;
- 10) Provođene su e-aukcije u skladu sa članom 123. Zakona o javnim nabavkama i odredbama Pravilnika o uslovima i načinu korištenje e-aukcije.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Iako su poduzimane aktivnosti na utvrđivanju prava vlasništva nad poslovnim prostorima Zavoda i na njihovoj uknjižbi kod nadležnog suda, te aktivnosti nisu okončane;
- 2) Popis potraživanja izvršen je u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i internim aktom Zavoda. Međutim, za popis obaveza ponovili smo ranije datu preporuku;
- 3) Nabavke roba, usluga i radova vršene su provođenjem procedura u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, osim za nabavka trakica, penova i iglica za dijabetičare.

Nerealizovane preporuke

- 1) Uspostaviti trezorsko poslovanje u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH, u cilju boljeg planiranja i kontrole trošenja javnih sredstava;
- 2) Potrebno je poduzeti aktivnosti kako bi se ugovori za pružanje zdravstvenih usluga sa zdravstvenim ustanovama i apotekama zaključivali na početku fiskalne godine za koju je usvojen finansijski plan;
- 3) Izvršiti usklađivanje stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava kako bi bili realno iskazani u finansijskim izvještajima, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
- 4) Izvršiti sveobuhvatnu analizu implementiranih sistema zdravstvenih ustanova na nivou USK, korištenja tih sistema, mogućih rješenja, i u okviru svojih nadležnosti, u saradnji sa zdravstvenim ustanovama i nadležnim ministarstvom, izraditi akcijski plan sa jasnim zaduženjima i rokovima i na principu racionalnosti nastaviti informatizaciju zdravstvenih institucija i povezivanje u jedinstven informacijski sistem zdravstva;
- 5) U saradnji sa zdravstvenim ustanovama uspostaviti proces kontrole i racionalizacije korištenja licenci.

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu dato je ukupno 17 preporuka, od čega je 13 novih i četiri preporuke koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2017. godinu (tri nerealizovane i jedna djelimično realizovana).

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Zavod u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,^[1] Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH^[2] i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH^[3] nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.^[4]

Direktor je odgovoran za uspostavljanje, razvoj i implementaciju funkcionalnog sistema interne kontrole u instituciji, u skladu s propisima koji to regulišu. Odgovoran je i da ciljeve korisnika javnih sredstava ostvaruje upravljanjem tim sredstvima na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način.

^[1] „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

^[2] „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

^[3] „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

^[4] COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Također, odgovoran je za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima, standardima interne kontrole i dobrim praksama interne kontrole) i za implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u svim organizacionim jedinicama institucije, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti, u skladu sa standardima interne kontrole.

Faktor koji najviše utiče na njegovu funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa. Direktor je donio značajan broj internih akata iz nadležnosti, kojima je uređeno poslovanje i postupanje zaposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni i koji su im dodijeljeni. Organizacija i način rada Zavoda uređeni su Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka koji predstavlja osnovni i najvažniji pisani akt sistema internih kontrola, kojim su definisane sljedeće organizacione jedinice: Odjeljenje interne revizije, Odjeljenje za pravne i opće poslove, Odjeljenje finansija, Odjeljenje za provođenje zdravstvenog osiguranja i analitičko planske poslove, Odjeljenje za nabavke i informatičke poslove, Odjeljenje za kontrolu i Poslovnice Zavoda (Bihać, Krupa, Bosanski Petrovac, Bužim, Cazin, Ključ, Sanski Most i Velika Kladuša). Pravilnikom je uređena unutrašnja organizacija, vrste organizacionih jedinica i njihova nadležnost, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje, radna tijela, način ostvarivanja prava i dužnosti iz radnih odnosa i disciplinska odgovornost državnih službenika i namještenika. Na osnovu važećih propisa doneseni su i ostali značajniji akti i pisane procedure kojima su stvoreni uslovi i koji obezbjeđuju odgovarajuću profesionalnu stručnost i kompetentnost prilikom zapošljavanja, definisanje potrebnog nivoa znanja i vještina, uključujući i plaće i naknade za sva radna mjesta i stručni razvoj zaposlenika.

Upravljanje rizicima je cjelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno kroz primjenu sistema finansijskog upravljanja i kontrole, a u svrhu smanjenja rizika. Direktor Zavoda je 2016. godine imenovao Radnu grupu za finansijsko upravljanje i kontrole sa zadatkom da organizaciono uspostavi sistem finansijskog upravljanja i kontrole, kao i sveobuhvatni sistem internih kontrola i stvaranja preduslova za razumno ostvarivanje ciljeva organizacije kroz: poslovanje u skladu sa propisima, unutrašnjim aktima i ugovorima, realnost i integritet finansijskih i poslovnih izvještaja, dobro finansijsko upravljanje i zaštitu sredstava i podataka. Zavod je sačinio Mapu procesa i usvojio Strategiju upravljanja rizicima, sačinio registar rizika i izvršio procjenu rizika po procesima poslovanja.

Kontrolne aktivnosti se baziraju na pisanim pravilima i principima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva korisnika javnih sredstava smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo. Zavod je donio potrebne politike i procedure, a dokumentovanje i evidentiranje finansijskih i drugih transakcija je uređeno internim aktima, dok je proces provođenja kontrola sastavni dio Mape procesa. Naknadne kontrole isplaćenih javnih sredstava obavlja Odjeljenje za kontrolu, u skladu sa Pravilnikom o provođenju kontrole kojim je utvrđen način provođenja kontrole, u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju, te drugim zakonima i podzakonskim propisima. Poslovi iz ovog Pravilnika obuhvataju pored ostalog: izvršavanje ugovorenih obaveza zdravstvenih ustanova, kontrola zakonitog i pravovremenog ostvarivanja prava osiguranih lica Zavoda iz obaveznog zdravstvenog osiguranja kod ugovornih subjekata Zavoda, kao i tačnost podataka i činjenica o kojima ovisi ostvarivanje prava osiguranih lica iz obaveznog zdravstvenog osiguranja. Kontrola se provodi neposrednim uvidom u rad i dokumentaciju pojedinih ugovornih subjekata u cilju utvrđivanja činjenica vezanih za ispunjavanje ugovornih obaveza. Kontrolu provode zaposlenici Zavoda koji rade na radnim mjestima stručnih saradnika za poslove kontrole - kontrolori, odnosno zaposlenici Zavoda s posebnim ovlaštenjima direktora Zavoda. U skladu sa izvještajem interne kontrole, a na prijedlog šefa Odjeljenja za kontrolu, direktor Zavoda može izreći predloženu mjeru, izreći blažu mjeru od predložene ili odustati od izricanja mjere ako navode subjekta ocijeni opravdanim, o čemu se pismenim putem izvještava subjekt nad kojim je provedena kontrola i šef Odjeljenja za kontrolu koji je odlučivao o navodima iz očitovanja subjekta. O provedenim nadzorima, kontrolama i izrečenim mjerama vode se evidencije u Zavodu i Odjeljenju kontrole. Kada se kontrolom utvrdi postupanje ugovornog subjekta za kršenje odgovarajućih zakonskih propisa čije postupanje nije u nadležnosti Zavoda, direktor Zavoda o tome obavještava nadležne institucije.

Prema prezentiranom Izvještaju o radu za 2020. godinu, postupak kontrola se u 2020. godini odvijao otežano jer su u najvećoj mjeri subjekti kontrole zdravstvene ustanove kod kojih su na snazi bile mjere ograničenog prisustva i kretanja osoba. Tokom 2020. godine provedena su 42 nadzora prilikom izdavanja ortopedskih pomagala u svrhu praćenja pravilnosti ostvarivanja prava i 57 kontrola (dvije kontrole kod isporučilaca ortopedskih pomagala, šest kontrola kod ugovornih zdravstvenih ustanova domova zdravlja Bihać, Cazin i Bosanska Krupa, čiji predmet je bio propisivanje lijekova na recept, 17 kontrola osiguranih lica o korištenju ortopedskih pomagala (invalidskih kolica) nakon preuzimanja kolica, osam kontrola kod ugovornih zdravstvenih ustanova domova zdravlja čiji predmet je bio obavljanje usluga prevoza pacijenata van kantona, dvije kontrole kod Kantonalne bolnica Bihać čiji predmet kontrole je bilo izvršavanje posebnog programa Palijativna njega i kontrola lista čekanja pacijenata i 21 kontrola u organizacionim jedinicama Zavoda u pogledu primjene propisa i procedura u rješavanju zahtjeva osiguranih lica). Obrazloženja u pogledu primjene izrečenih Mjera na osnovu izvještaja interne kontrole, ukoliko su bila značajna, davali smo u narednim dijelovima Izvještaja. Na osnovu obavljene revizije konstatujemo da se može osloniti na rad Odjeljenja za internu kontrolu.

Zavod je imenovao koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu. Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2020. godinu sačinjen je i dostavljen Federalnom ministarstvu finansija, u skladu s članom 10. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, putem Kantonalnog ministarstva finansija. Navedeni izvještaj sadrži mjere koje treba poduzeti za otklanjanje utvrđenih nedostataka i propusta i za dalji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO modelu.

Imajući u vidu navedeno, ali i iznesene nalaze u Izvještaju, konstatujemo da Zavod još uvijek nije potpunosti uspostavio finansijsko upravljanje i kontrolu prema COSO modelu, u skladu sa članovima od 4. do 13. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članovima od 3. do 6. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Izjave o fiskalnoj odgovornosti dostavljene su Kantonalnom ministarstvu finansija u skladu sa članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti, s tim da je Izjavu za period 1. 1. – 23. 7. 2021. godine potpisao v. d. direktora, a za period 24. 7. – 31. 12. 2020. godine direktor.

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH³ i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovana je Jedinica za internu reviziju sa tri radna mjesta: rukovodilac jedinice i dva interna revizora, od kojih su popunjena mjesta rukovodioca i internog revizora. Direktor je odobrio Strateški plan interne revizije za period 2020–2022. godine i Godišnji plan interne revizije za 2020. godinu. U Godišnjem planu rada interne revizije utvrđena je dinamika i raspored obavljanja revizija po mjesecima i kvartalima.

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, sačinjen je Godišnji izvještaj interne revizije u kojem se navodi da je u 2020. godini obavljeno šest planiranih internih revizija i jedna ad hoc revizija, kojom prilikom je dato 14 preporuka za koje još uvijek nije istekao rok provođenja.

Godišnji izvještaj je dostavljen rukovodiocu institucije i Centralnoj harmonizacijskoj jedinici.

Prevenција korupcije

Vlada USK usvojila je Strategiju za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona i Akcioni plan za provođenje ove Strategije. Također je 1. 10. 2019. godine donijela Zaključak kojim je zadužila sve institucije Unsko-sanskog kantona da u roku od šest mjeseci izvrše provjeru vjerodostojnosti diploma zaposlenih, u skladu sa Uputstvom za provjeru diploma u institucijama USK. Nakon izvršene provjere, utvrđeno je da dvije diplome o završenoj stručnoj spremi nisu vjerodostojne, nakon čega je jednoj zaposlenici otkazan ugovor o radu, dok je za drugu postupak u toku.

³ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

Zavod nije donio Plan integriteta za borbu protiv korupcije, čija je obaveza donošenja utvrđena članom 3. Smjernica za izradu i provođenje plana integriteta, koje je donijela Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije u BiH, u skladu sa odredbama Zakona o Agenciji za prevenciju korupcije.

Preporuka:

- **donijeti Plan integriteta za borbu protiv korupcije, u skladu sa Smjernicama za izradu i provođenje plana integriteta.**

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI ZAVODA

Članom 52. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kao i tačkom XIII Odluke o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava definisano je da se primjena prava na zdravstvenu zaštitu osigurava ugovaranjem između nadležnih zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvenih ustanova. Zavodi zdravstvenog osiguranja provode postupak dodjele ugovora o pružanju zdravstvenih usluga, odnosno postupak dodjele ugovora za provođenje programa zdravstvene zaštite u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, Zakonom o zdravstvenom osiguranju, Zakonu o javnim nabavkama i Jedinostvenom metodologijom kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove, koju je donio Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH.

Na osnovu obavljene revizije utvrdili smo da su za planiranje rashoda i zaključivanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama na području kantona osnov doneseni akti Upravnog odbora, u skladu sa Jedinostvenom metodologijom koju je donio Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja, kojom su utvrđeni kriteriji i mjerila koji predstavljaju minimalni polazni osnov za ugovaranje pružanja usluga zdravstvene zaštite s ciljem ujednačavanja uslova u korištenju zdravstvene zaštite u FBiH.

Upravni odbor Zavoda zdravstvenog osiguranja je 4. 3. 2020. godine, na osnovu prethodne saglasnosti kantonalnog ministra zdravstva, rada i socijalne politike, donio sljedeće akte:

1) Odluku o utvrđivanju Programa zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga iz obaveznog zdravstvenog osiguranja za Unsko-sanski kanton za 2020. godinu, koji predstavlja skup zdravstvenih usluga i programa utvrđenih po sadržaju i obimu, po nivoima i po djelatnostima zdravstvene zaštite s ciljem očuvanja i unapređenja, sprečavanja bolesti i liječenja osiguranih lica Unsko-sanskog kantona;

2) Odluku o visini naknada i cijenama zdravstvenih usluga za 2020. godinu, kojom su utvrđene naknade vrijednosti timskog rada za sve vrste timova primarne, konsultativno-specijalističke i dijagnostičke zdravstvene zaštite, kao i programskog rada za stacionarno liječenje izražen u bodovima uz primjenu vrijednosti boda od 1,06 KM;

3) Odluku o utvrđivanju broja osiguranih lica kojom je utvrđen broj i populacione grupe osiguranih lica Zavoda (ukupan broj osiguranih lica 186.003, od čega 114.484 osiguranika i 71.519 članova porodice).

Zavod je u 2020. godini zdravstvenim ustanovama na području kantona sredstva doznačavao u mjesečnim tranšama, u skladu sa odlukom o privremenom finansiranju, finansijskim planom i zaključenim ugovorima o međusobnim odnosima u pružanju i plaćanju zdravstvene zaštite, a shodno Zakonu o zdravstvenom osiguranju i Zakonu o zdravstvenoj zaštiti.

Konstatovali smo da je Zavod tek u julu sa zdravstvenim ustanovama potpisao ugovore o doznačavanju sredstava, kojima se regulišu međusobna prava i obaveze u vezi s pružanjem usluga zdravstvene zaštite osiguranim licima USK, finansiranje pruženih usluga, kao i druga prava i obaveze ugovarača. U periodu od januara do juna 2020. godine sredstva su zdravstvenim ustanovama doznačavana u skladu s planiranim iznosom u Finansijskom planu za 2020. godinu, što nije u skladu s članovima 37–40. i članom 99. Zakona o zdravstvenom osiguranju. Ističemo da je zakonskim odredbama definisano da se, na teret fonda kantonalnog zavoda osiguranja, zdravstvenim ustanovama sa kojima kantonalni zavod zdravstvenog osiguranja nije zaključio ugovor o pružanju zdravstvene zaštite, mogu isplatiti samo troškovi medicinske pomoći pružene osiguranim licima u hitnim slučajevima i drugi troškovi u vezi s pružanjem te pomoći.

Prema prezentiranom, na kasno potpisivanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama uticalo je kašnjenje u donošenju Finansijskog plana Zavoda za 2020. godinu, a preduslov za njegovu izradu je pravovremeno dobivanje smjernica za izradu Programa zdravstvene zaštite i davanje saglasnosti resornog Kantonalnog ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike, što nije ispoštovano.

Preporuka:

- *doznačavanje sredstava javnim zdravstvenim ustanovama vršiti na osnovu pravovremeno potpisanih ugovora, u skladu sa članovima 37 – 40. i članom 99. Zakona o zdravstvenom osiguranju.*

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Upravni odbor je 16. 3. 2020. godine donio Finansijski plan Zavoda za 2020. godinu i Odluku o načinu izvršavanja Finansijskog plana za 2020. godinu. Na ove akte Skupština Unsko-sanskog kantona je dala je saglasnost 23. 3. 2020. godine. Finansijskim planom su planirani prihodi i primici, kao i rashodi i izdaci u iznosu od 106.026.851 KM. Do donošenja Finansijskog plana primjenjivala se Odluka o privremenom finansiranju za 2020. godinu. Prema prezentiranim finansijskim izvještajima, ukupno iskazani prihodi i primici u 2020. godini iznosili su 105.080.949 KM, rashodi i izdaci 103.198.045 KM i ukupni finansijski rezultat – višak prihoda nad rashodima 1.882.904 KM.

Utvrđili smo da je kašnjenje u donošenju Finansijskog plana Zavoda za 2020. godinu posljedica nepravovremenog dobivanja Smjernica i davanja saglasnosti na Program zdravstvene zaštite za 2020. godinu resornog Kantonalnog ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike, koji je osnova za određivanje pripadajućeg iznosa sredstava koja se doznačavaju zdravstvenim ustanovama na području Kantona.

Konstatujemo da su rashodi u Finansijskom planu Zavoda koncipirani da prate navedene pozicije iz Programa zdravstvene zaštite, a na pozicije iz kontnog plana za budžetske korisnike, što ima za posljedicu nemogućnost jasnog i preglednog praćenja izvršenja rashoda kroz finansijske izvještaje, a to nije u skladu sa članovima 4, 9. i 27. Zakona o budžetima u FBiH, koji propisuju donošenje i izvršavanje finansijskog plana shodno principima jedinstva, transparentnosti i pod uslovima propisanim ovim Zakonom.

Konstatujemo da Zavod do završetka ovog izvještaja nije sačinio Izvještaj o radu i realizaciji finansijskog plana za 2020. godinu, što nije u skladu s Odlukom o metodologiji i rokovima za izradu programa rada i izvještaja o radu koji se upućuju Skupštini i Vladi USK, kojom je definisan rok do 30. 3. tekuće godine za prethodnu godinu. Vlada USK nije usvojila Izvještaj o radu i realizaciji finansijskog plana Zavoda za 2019. godinu, a Skupština USK ga nije ni razmatrala.

Preporuka:

- *Finansijski plan Zavoda sačinjavati u skladu sa kontnim planom za budžetske korisnike, a Izvještaj o radu i realizaciji finansijskog plana Zavoda u propisanim rokovima.*

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Zavod je sačinio Godišnji finansijski izvještaji za 2020. godinu u skladu sa zakonskim propisima i dostavio ga nadležnim organima i institucijama (Kantonalnom ministarstvu finansija, Kantonalnom ministarstvu zdravstva, Federalnom ministarstvu finansija, Uredu za reviziju institucija u FBiH, Centralnoj banci BiH i Finansijsko-informatičkoj agenciji).

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje finansijskog plana, u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju finansijskog plana za 2020. godinu, prihodi i primici iskazani su u iznosu od 105.080.949 KM, što u odnosu na planom odobrena sredstva u iznosu od 106.026.851 KM predstavlja manje ostvarenje za 0,9%.

Strukturu prihoda i primitaka čine: prihodi od poreza i doprinosa u iznosu od 102.305.068 KM (97,35%), neporezni prihodi u iznosu od 2.775.881 KM (2,65%).

7.1.1.1 Prihodi od poreza i doprinosa

Prihodi od poreza iskazani su u iznosu od 102.305.068 KM, u okviru kojih se na prihode od doprinosa odnosi 88.203.952 KM i na prihode od ino-osiguranja (paušali) 14.101.116 KM. Ukupan broj osiguranih lica na području Kantona na 31. 12. 2020. godine iznosi 180.675 KM, od čega se na broj zaposlenih odnosi 38.705, penzionera 35.569, nezaposlenih 21.204, socijalne i dr. povlaštene kategorije 11.600, građane koji samostalno uplaćuju doprinose 532, ino-penzionere 7.229 i članove porodica osiguranih lica 65.832.

Prihodi od doprinosa iskazani su u iznosu od 88.203.952 KM, a osnova za njihovo ostvarenje su Zakon o zdravstvenom osiguranju, Zakon o doprinosima FBiH⁴ i Odluka o osnovicama i stopama za obračunavanje i način obračuna i uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje Unsko-sanskog kantona Skupštine USK⁵. U okviru ovih prihoda, na prihode od doprinosa iz i na plaće odnosi se 84.136.214 KM, od čega je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, u skladu sa Zakonom o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica i Zaključkom V broj 781/2020 od 10. 6. 2020. godine, uplatila subvencije po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje u iznosu od 2.324.610 KM za april, maj i juni 2020. godine. Ostatak prihoda odnosi se na uplaćene doprinose na ostala primanja (603.340 KM), za penzionere (1.397.763 KM), za nezaposlene (1.460.979 KM), od građana, u skladu sa članom 27. Zakona o zdravstvenom osiguranju, koji se ne mogu osigurati po drugom osnovu, a imaju sredstva za izdržavanje (305.370 KM) i prihode od Kantonalnog ministarstva zdravstva i socijalne politike za lica u stanju socijalne potrebe (300.685 KM).

Resorna ministarstva u Vladi USK su obveznici uplate doprinosa za RVI, mirnodopske invalide, demobilizirane borce, raseljene osobe, porodice šehida i poginulih boraca, civilne žrtve rata, socijalne slučajeve, lica smještena u socijalne ustanove, osobe preko 65 godina, učenike i studente i dr. U toku 2020. godine na zdravstveno osiguranje prosječno je bilo prijavljeno ukupno 11.600 osoba, što predstavlja učešće od 6,42% od ukupno prijavljenih osiguranika Zavoda za 2020. godinu. Prema važećim stopama, resorna kantonalna ministarstva (Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike, Ministarstvo za pitanje boraca i RVI i Ministarstvo obrazovanje) bila su u obavezi uplatiti doprinose za zdravstvenu zaštitu navedenih osiguranika za 2020. godinu u iznosu od 1.127.081 KM. Međutim, uplaćen je samo dio doprinosa u iznosu od 300.685 KM, odnosno 26,67% od planiranih sredstava. Po ovom osnovu postoje neizmirena potraživanja Zavoda od Vlade USK, odnosno od kantonalnih ministarstava i iz ranijeg perioda u ukupnom iznosu od 7.327.622 KM, od čega se na potraživanje od Ministarstva zdravstva i socijalne politike odnosi 3.853.843 KM, Ministarstva za pitanja boraca i RVI 2.407.958 KM i Ministarstva obrazovanja 1.065.821 KM. Zavod je vodio upravni postupak u skladu sa članom 200. Zakona o upravnom postupku i članom 87. Zakona o zdravstvenom osiguranju, te donosio rješenja o visini utvrđenih obaveza za plaćanje doprinosa, koja su kantonalna ministarstva uredno zaprimala, bez ulaganja prigovora u zakonskom roku, nakon čega su ova rješenja stekla svojstvo izvršne isprave, u skladu sa članom 23. Zakona o izvršnom postupku. Na osnovu ovih rješenja Zavod je podnio prijedloge za izvršenje na novčanim računima Vlade USK, a ministarstva su podnijela prigovore.

⁴ „Službene novine FBiH“, broj 104/16

⁵ „Službene novine USK“, broj 17/05

Nadležni sud je usvojio prigovore ministarstava, uz obrazloženje da prinudnu naplatu vrši Porezna uprava FBiH, u skladu sa odredbama Zakona o Poreznoj upravi FBiH. Zavod se tokom 2020. godine obraćao kantonalnim ministarstvima i Poreznoj upravi FBiH - Kantonalnom poreznom uredu Bihać u cilju naplate potraživanja za neuplaćene doprinose, ali bez ostvarenih rezultata. Isto tako je u 2020. godini potraživanja po ovom osnovu evidentirao u vanbilansnim evidencijama.

Prihodi od ino-osiguranja iskazani su u iznosu od 14.101.116 KM, a odnose se na prikupljene naknade za zdravstvenu zaštitu članova porodica radnika zaposlenih u inostranstvu, inostranih penzionera i članova njihovih porodica, u skladu sa zaključenim međunarodnim ugovorima između Bosne i Hercegovine i zemalja potpisnica međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju. U skladu sa članom 82. Zakona o zdravstvenom osiguranju, kao i ranijih godina, Vlada FBiH je 22. 11. 2019. godine, na prijedlog federalnog ministra zdravstva, donijela Odluku o izdvajanju sredstava u Fond solidarnosti FBiH za 2020. godinu kojom je utvrđeno da će se od svih uplaćenih doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje 10,2% sredstava usmjeravati Federalnom zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja za finansiranje federalnog Fonda solidarnosti, a preostali iznos od 89,8% na pripadajuće račune kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja. Od ukupno oprihodovanih sredstava po osnovu ino-osiguranja, Federalnom zavodu su uplaćena sredstva u iznosu od 1.437.690 KM (putem izvršenja tekućih transfera), tako da je Zavodu po ovom osnovu preostalo 12.663.426 KM.

7.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 2.775.881 KM, u okviru kojih se na prihode od premije odnosi 2.369.836 KM, prihode od participacija 53.560 KM i na ostale prihode 352.485 KM.

Prihodi od premije iskazani su u iznosu od 2.369.836 KM, a ostvaruju se u skladu sa Odlukom Skupštine USK o premiji – učešću osiguranih lica u troškovima zdravstvene zaštite na području kantona, kojom je propisan način, visina, mjesto i način plaćanja, evidentiranje i iskazivanje priliva sredstava i iznos učešća osiguranih lica u troškovima zdravstvene zaštite, te slučajevi u kojima osigurana lica na osnovu Zakona o zdravstvenom osiguranju i navedene odluke, ne učestvuju u pokriću dijela troškova zdravstvene zaštite. Skupština USK je Odlukom o utvrđivanju premije za 2020. godinu utvrdila u iznosu od 20 KM po osiguranom licu, uz izuzetak penzionera koji su korisnici najnižih penzija u BiH za koje je utvrđen iznos od 5 KM.

Ostali prihodi iskazani su u iznosu od 352.485 KM, u okviru kojih su najznačajniji prihodi od regresnih postupaka od 128.441 KM i prihodi po osnovu obračunatog rizika potrošnje lijekova u iznosu od 134.333 KM, što smo detaljnije pojasnili uz troškove lijekova, pod tačkom 7.1.2.2 Izvještaja.

7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju finansijskog plana za 2020. godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 103.198.045 KM, što u odnosu na plan od 106.026.851 KM predstavlja ostvarenje od 97,33%.

Strukturu ukupnih rashoda i izdataka čine izdaci za materijal i usluge i nabavku stalnih sredstava: 91.886.234 (89,03%), tekući transferi: 7.794.884 KM (7,55%) i plaće, naknade i doprinosi: 3.516.927 KM (3,41%).

Ovi rashodi i izdaci se dijele na rashode zdravstvene zaštite u iznosu od 98.796.300 KM (95,73%) i na rashode i izdatke Stručne službe u iznosu od 4.401.745 KM (4,26%).

7.1.2.1 Rashodi Stručne službe

Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda iskazani su u iznosu od 4.401.745 KM i u odnosu na plan manji su za 1.432.655 KM ili za 25 %. Strukturu rashoda i izdataka Stručne službe čine: plaće, naknade i doprinosi (3.516.927 KM ili 79,89%), izdaci za materijal i usluge (845.282 KM ili 19,2%) i izdaci za nabavku stalnih sredstava (39.536 KM ili 0,91%).

7.1.2.1.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće zaposlenih sa doprinosima poslodavca sa 31. 12. 2020. godine iskazane su u iznosu od 3.207.102 KM. Obračun i isplata plaća i naknada zaposlenih u Zavodu vršena je u skladu sa internim aktima kojima su bila regulisana ova primanja (Pravilnikom o radnim odnosima, Pravilnikom o plaćama, naknadama plaća i drugim materijalnim pravima radnika u Zavodu i Odlukom direktora o vrijednosti osnovice za obračun plaće i koeficijentima složenosti poslova). Obračun plaće vrši se tako što se osnovica za obračun množi sa odgovarajućim koeficijentom složenosti poslova određenim za radno mjesto na koje je zaposlenik raspoređen i tako dobijeni iznos se uvećava po osnovu ukupnog penzijskog staža zaposlenika (0,6% za započetu godinu radnog staža). U skladu sa Pravilnikom o plaćama, naknadama plaće i drugim materijalnim pravima radnika u Zavodu, vrijednost osnovice je posebnom Odlukom utvrdio direktor 27. 12. 2019. godine, u visini 65% neto plaće ostvarene u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, koja se primjenjivala za obračun plaća u 2020. godini.

Najveća neto plaća isplaćena u Zavodu u 2020. godini iznosila je 4.108 KM, najniža 878 KM, a prosječna obračunata plaća u Zavodu u 2020. godini iznosila je 1.730 KM.

Plaća direktora regulisana je Zakonom o plaćama i naknadama članova organa upravljanja, rukovođenja i drugih organa kantonalnih javnih preduzeća, ustanova čiji je osnivač Unsko-sanski kanton i institucija Unsko-sanskog kantona,⁶ prema kojem se osnovna mjesečna neto plaća direktora utvrđuje u iznosu tri prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u FBiH, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. **Međutim, uvidom u zaključene ugovore direktora konstatovali smo da je Upravni odbor u zaključenim ugovorima o radu v. d. direktora i direktora Zavoda ugradio odredbe da im se plaća uvećava u iznosu od 20% od osnovne plaće, što je primjenjivano u 2020. godini. Imajući u vidu da je postojećim kantonalnim Zakonom isplata stimulacije plaće direktoru uslovljena ispunjavanjem određenih kriterija (za smanjenje negativnog poslovanja, odnosno za pozitivno poslovanje institucije, javnog preduzeća ili ustanove u odnosu na zatečeno stanje), utvrdili smo da navedena ugovorna odredba nije u skladu sa članom 15. Zakona. To je imalo za posljedicu da je neto plaća v. d. direktora u periodu januar – juli 2020. godine uvećavana za 682 KM mjesečno, a novog direktora u periodu august – decembar 2020. godine za 685 KM mjesečno.**

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 309.825 KM, od čega se na naknade za topli obrok odnosi 167.716 KM, naknade za prevoz s posla i na posao 32.340 KM, na regres za godišnji odmor 40.681 KM, pomoć u slučaju smrti 11.540 KM i na pomoć u slučaju ostalih bolesti odnosi se 12.238 KM.

Naknada za topli obrok se obračunavala i isplaćivala u visini od 1% prosječne neto plaće u Federaciji, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

Naknadu za prevoz na posao i s posla zaposlenici su ostvarivali na osnovu potvrde o mjestu stanovanja i cijene mjesečne karte prevoza. Radnicima kojima je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada najmanje pet kilometra pripada naknada za troškove prevoza u visini mjesečne karte u javnom prevozu na navedenoj relaciji.

Naknada regresa za godišnji odmor isplaćivala se u skladu s Pravilnikom, u iznosu do 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u posljednja tri mjeseca.

Preporuka:

- **ugovor o radu direktora zaključivati uz dosljedno poštivanje Zakona o plaćama i naknadama članova organa upravljanja, rukovođenja i drugih organa kantonalnih javnih preduzeća, ustanova čiji je osnivač Unsko-sanski kanton i institucija Unsko-sanskog kantona.**

⁶ Zakon o plaćama i naknadama članova organa upravljanja, rukovođenja i drugih organa kantonalnih javnih preduzeća, ustanova čiji je osnivač Unsko-Sanski Kanton i institucija Unsko-Sanskog Kantona. („Službene novine USK“, br. 16/16)

7.1.2.1.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge Stručne službe

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge Stručne službe iskazani su u iznosu 884.818 KM, u okviru kojih se na usluge tekućeg održavanja opreme odnosi 484.643 KM, materijalne troškove 238.224 KM, bruto troškovi ljekarskih komisija 59.072 KM, nabavku opreme 39.536 KM, bruto naknade Upravnog odbora 31.663 KM, troškovi kamata i bankarske usluge 13.323 KM, troškove po presudama 8.209 KM, štampanje blokova recepata i blokova participacije 7.960 KM i na troškove pogrešno usmjerenih prihoda 2.188 KM.

Izdaci za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 484.644 KM, od čega se najveći dio odnosi na usluge popravki i održavanja opreme u iznosu od 472.425 KM. U strukturi izdataka popravki i održavanja opreme, na redovno održavanje kompjuterskih programa odnosi se 422.385 KM, i to za: usluge održavanja jedinstvenog informacionog sistema „AIS, BIS, PACS, LIS” 298.841 KM, informacionog zdravstvenog sistema „e-Recept” 84.240 KM i sistema „e-Legitimacija” 39.312 KM. Navedeni iznosi se odnose na ukupne izdatke na nivou godine, a plaćaju se po ispostavljenim fakturama na mjesečnom nivou. Ugovori za usluge održavanja zaključeni su sa preduzećem „Medit” d.o.o. Sarajevo nakon provedenih javnih nabavki, putem pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja, što je detaljnije opisano u tački 9. Izvještaja.

Izdaci za ljekarske komisije iskazani su u neto iznosu od 47.760 KM. Direktor Zavoda imenovao je Odlukom pet ljekarskih komisija: Ljekarska komisija za liječenje van kantona i u inostranstvu, Ljekarska komisija za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje, Drugostepena Ljekarska komisija koja rješava o pravima osiguranih lica USK u drugom stepenu, Ljekarska Komisija za provjeru i ocjenu funkcionalnosti ortopedskih pomagala i Ljekarska komisija za izdavanje godišnje količine ortopedskih pomagala. Članovi komisija nisu zaposlenici Zavoda i sa njima su zaključeni ugovori o angažovanju, kojim je propisana novčana naknada za rad člana komisije po prisustvu, a što se navodi u mjesečnom izvještaju o prisustvu komisiji na osnovu kojeg se vrši obračun za isplatu. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da ljekarske komisije, koje broje tri ili četiri člana, sačinjavaju zapisnik u formi obrasca u koji se unose podaci o prisutnosti članova komisije, broju zaprimljenih predmeta po kojima se odlučuje, broju pozitivnih i negativnih zahtjeva. Utvrđeni iznos neto naknade za članove Ljekarske komisije za liječenje van kantona i u inostranstvu iznosi 100 KM jednom sedmično (za predsjednika 120 KM), a za članove Ljekarske komisije za provjeru i ocjenu funkcionalnosti ortopedskih pomagala 120 KM jednom sedmično (za predsjednika 150 KM). Na naknade za rad članova komisija, koji nisu zaposlenici Zavoda, obračunati su i plaćeni pripadajući porezi, u skladu sa zakonskim propisima. **Obavljenom revizijom utvrdili smo da Upravni odbor nije donio pravni akt kojim su transparentno definisani utvrđeni iznosi naknada članovima komisija, što nije u skladu sa članom 55. Statuta. Način izbora članova ljekarskih komisija nije utvrđen, a Odlukom o imenovanju ljekarskih komisija, koja nije objavljena u Službenim novinama kantona, nije utvrđen rok na koji se imenuju članovi komisija, što nije u skladu sa članom 4. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH, kojim je definisano da se rad organa uprave zasniva na načelima zakonitosti, transparentnosti, efikasnosti, ekonomičnosti, profesionalnoj nepristrasnosti i političkoj nezavisnosti.**

Naknade članovima Upravnog odbora iskazane su u neto iznosu od 25.600 KM (za predsjednika 300 KM i za članove 250 KM, mjesečno). Isplata naknade članovima Upravnog odbora Zavoda izvršena je u okviru dozvoljenih iznosa, koji su utvrđeni članom 10. Zakona o plaćama i naknadama članova organa upravljanja, rukovođenja i drugih organa kantonalnih javnih preduzeća, ustanova čiji je osnivač Unsko-sanski kanton i institucija Unsko-sanskog kantona.

Preporuka:

- ***propisati iznos naknade i način izbora članova ljekarskih komisija Zavoda, uz objavu akta o imenovanju u Službenim novinama Kantona, u cilju povećanja transparentnosti u radu, u skladu sa članom 55. Statuta i članom 4. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH.***

7.1.2.2 Rashodi zdravstvene zaštite

Rashodi zdravstvene zaštite iskazani su u iznosu od 98.796.300 KM i u odnosu na plan manji su za 1.386.151 KM ili 1,38%.

Struktura rashoda zdravstvene zaštite:

u KM

R. br.	Naziv rashoda	Planirano za 2020. godinu	Izvršeno za 2020. godinu	Izvršeno za 2019. godinu	Index
1	2	3	4	5	6=4/3*100
1.	Primarna zdravstvena zaštita i apotekarska djelatnosti	29.257.350	29.268.242	29.635.743	100,04
2.	Bolnička zdravstvena zaštita	21.002.883	21.092.217	21.443.442	100,43
3.	Konsultativno-specijalistička zdravstvena zaštita	3.745.962	3.745.962	3.836.441	100
4.	Dijagnostičke usluge	4.146.648	4.146.648	4.226.864	100
5.	Stomatološke specijalističke usluge	359.757	359.348	362.341	99,89
6.	Usluge Zavoda za javno zdravstvo	846.939	846.939	879.212	100
7.	Ostale ortopedske sprave i pomagala	4.000.000	3.953.994	4.486.908	98,85
8.	Prevoz pacijenata van kantona	2.000.000	816.923	1.431.511	40,85
9.	Visokodiferencirana zdravstvena zaštita na i van kantona i u inostranstvu	9.512.640	7.826.462	9.465.476	82,27
10.	Liječenje u inostranstvu	200.000	312.734	238.534	156,37
11.	Finansiranje usluga kompjuterske tomografije – CT	1.981.280	1.972.180	1.600.280	99,54
12.	Izdaci za nabavku vakcine protiv gripe	60.000	55.598	46.126	92,66
13.	Razlika u cijeni hemodijalize (sufinansiranje hemodijalize – Prijedor) po odluci Upravnog odbora	79.513	62.829	64.176	79,02
14.	Posebni programi po odluci Upravnog odbora	1.209.854	1.127.790	1.234.365	93,22
15.	Obaveze za paušalne naknade	30.000	848.171	188.794	2827,24
16.	Ostali posebni programi	350.000	168.000	264.000	48
17.	Doznačena sredstva Federalnom zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja po osnovu naplaćenih prihoda po konvencijama (10,2%)	1.020.000	1.437.690	1.762.639	140,95
18.	Naknada plaće za bolovanje preko 42 dana	2.700.000	3.267.486	3.242.632	121,02
19.	Lijekovi na kantonu – lista lijekova	17.588.476	17.487.085	17.829.754	99,42
20.	Sredstva rezervi	91.148	0	0	0
UKUPNO RASHODI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE		100.182.450	98.796.298	102.239.238	98,62

Rashodi za usluge primarne zdravstvene zaštite iskazani su u iznosu od u iznosu 29.268.242 KM, u okviru kojih se na primarnu zdravstvenu zaštitu u domovima zdravlja odnosi 27.536.587 KM i na troškove rada apoteka 1.731.655 KM.

Na osnovu uvida u zaključene ugovore sa domovima zdravlja, konstatujemo da je, pored pružanja usluga primarne zdravstvene zaštite, ugovoreno i obavljanje usluga dijela sekundarne zdravstvene zaštite, i to: vanbolničke usluge iz ultrazvučne dijagnostike, usluge vanbolničke radiološke dijagnostike (sa onim domovima zdravlja koji imaju specijalistu radiologa), dio usluga hematološke i biohemijske laboratorijske vanbolničke dijagnostike.

Apotekarska djelatnost osigurava snabdijevanje lijekovima osiguranih lica sa Liste lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava Zavoda. Za 2020. godinu usluge apotekarske djelatnosti su priznavane u iznosu od 1,17 KM po realizovanom receptu. Usluge izdavanja lijekova na recept su obavljale apoteke za koje je dobivena saglasnost ministra zdravstva i sve apoteke na području kantona koje su ispunile uslove u skladu sa odredbama Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Zakona o zdravstvenom osiguranju, kao i odredbama Pravilnika o bližim uslovima prostora, opreme i kadra, kriterijima za osnivanje i obavljanje apotekarske djelatnosti u svim organizacionim oblicima, kao i načinu i postupku njihove verifikacije, a po objavljenom javnom pozivu, bez obzira na oblik vlasništva (40 apoteka, od kojih je sedam u državnom i 33 apoteke u privatnom vlasništvu).

Bolnička zdravstvena zaštita iskazana je u iznosu od 21.092.217 KM, u okviru koje se na priznate troškove ugovorenih usluga sa Kantonalnom bolnicom Bihać odnosi 17.067.762 KM, Općom bolnicom Sanski Most 2.108.436 KM, ZU Lječilište Gata 1.676.564 KM i pružene usluge fizikalne medicine i rehabilitacije van kantona (Fojnica i Baja Vrućica) 239.456 KM.

Konsultativno-specijalistička zdravstvena zaštita iskazana je u iznosu od 3.745.962 KM, u skladu sa planiranim sredstvima, a obavljanje iste putem programa ugovoreno je sa Kantonalnom bolnicom Bihać i Općom bolnicom Sanski Most. U skladu sa članom 39. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ove usluge se obavljaju u bolnici, s tim da je zakonom propisana obaveza bolnica da djelatnosti opće interne medicine, opće hirurgije, neurologije, otorinolaringologije, oftalmologije, ortopedije i dermatologije bolnice moraju organizovati tako da je korisnicima dostupna u općini prebivališta (u prostorijama domova zdravlja).

Dijagnostičke usluge iskazane su u iznosu od 4.146.648 KM, u okviru kojih se na bolničku dijagnostiku odnosi 2.363.199 KM i na vanbolničku dijagnostiku 1.783.449 KM. Usluge vanbolničke radiodijagnostike su ugovorene i sa domovima zdravlja koji ispunjavaju zakonske uslove za obavljanje tih djelatnosti (da imaju specijaliste, opremu i prostor). Na osnovu naredbe kantonalnog ministra zdravstva, a radi dostupnije zdravstvene zaštite osiguranim licima, svi domovi zdravlja su dužni obavljati i dio usluga sekundarne hematološke i biohemijske laboratorijske dijagnostike koje su definisane naredbom, Programom zdravstvene zaštite i ugovorom, za što su i dobili sredstva.

Ostvareni broj ugovorenih usluga u zdravstvenim ustanovama primarne i sekundarne zdravstvene zaštite se prati na osnovu mjesečnih izvještaja za izvršne zdravstvene usluge, a prema utvrđenoj Metodologiji za izradu, praćenje i ocjenu izvršenja programa zdravstvene zaštite u Unsko-sanskom kantonu koju je donio kantonalni ministar zdravstva i na način utvrđen Jedinostvenom metodologijom. **Prema prezentiranom izvještaju o izvršenim uslugama i obračunu sredstava sa zdravstvenim ustanovama na Unsko-sanskom kantonu i prema odredbama potpisanih ugovora za period 1. 1. – 31. 12. 2020. godine, zdravstvene ustanove na području Kantona su u odnosu na ugovoreni broj manje izvršile usluga u ukupnoj vrijednosti od 12.881.214 KM (ili 20,02%), od čega se na domove zdravlja odnosi 2.692.196 KM, Kantonalnu bolnicu Bihać 7.903.067 KM, Opću bolnicu Sanski Most 921.329 KM, Lječilište Gata 890.341 KM i Zavod za javno zdravstvo 474.281 KM. U skladu sa Odlukom Upravnog odbora od 24. 2. 2021. godine, za pružene zdravstvene usluge osiguranim licima Zavoda u 2020. godini ugovorenim zdravstvenim ustanovama u Unsko-sanskom kantonu priznata su sredstva do visine planiranih sredstava po Finansijskom planu za 2020. godinu, a ne po broju izvršenih zdravstvenih usluga, što nije u skladu sa potpisanim ugovorima o pružanju i obezbjeđenju zdravstvenih usluga koje je Zavod zaključio sa zdravstvenim ustanovama. Ističemo da je, prema odredbama potpisanih ugovora sa zdravstvenim ustanovama, definisano da ukoliko davalac usluga ne izvrši usluge u obimu koji je ugovoren, kupac usluga će procentualno umanjiti ugovorenu naknadu, a ukoliko je obim ugovorenih usluga veći od ugovorenih, davaocu usluga pripada ugovorena naknada. Isto tako je definisano da, u slučaju da davalac usluga iz bilo kojeg razloga ne pruži ugovorene usluge osiguranim licima kupca usluga, kupac usluga će na teret sredstava iz ovog ugovora platiti drugim zdravstvenim ustanovama fakture za usluge pružene osiguranim licima kupca usluga, za koje je predviđena zdravstvena zaštita u Programu, za koji iznos će se umanjiti isplate naknade za usluge predviđene ovim ugovorima.**

Preporuka:

- **konačan obračun pripadajućih sredstava ugovorenim zdravstvenim ustanovama vršiti po broju izvršenih zdravstvenih usluga, u skladu sa potpisanim ugovorima o pružanju i obezbjeđenju zdravstvenih usluga.**

Izdaci za lijekove iskazani su u iznosu od 17.487.085 KM, u okviru kojih se na troškove lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja na A Listi lijekova odnosi 16.366.252 KM, na B Listi lijekova 211.419 KM, za lijekove čija nabavka se sufinansira po posebnim programima 573.581 KM i troškovi rizika potrošnje lijekova sa esencijalne liste 335.833 KM. Revizijom troškova lijekova nisu konstatovane nepravilnosti.

Kao stimulativna, odnosno destimulativna mjera za propisivanje recepata u okviru planiranih iznosa, u potpisanim ugovorima o pružanju zdravstvenih usluga primarne zdravstvene zaštite sa domovima zdravlja na području kantona definisano je da će, u slučaju prekoračenja planirane potrošnje lijekova, ugovorne zdravstvene ustanove snositi rizik za prekoračenje planirane potrošnje u sljedećem omjeru: domovi zdravlja 40%, Kantonalna bolnica Bihać i Opća bolnica Sanski Most 20% i Zavod 40%. U slučaju ostvarene uštede u odnosu na planiranu potrošnju davaocima usluga, definisano je da će se ugovornim zdravstvenim ustanovama dodijeliti premija u istom omjeru. Na osnovu uvida u obračun rizika potrošnje lijekova za 2020. godinu, konstatujemo da je trošak izdavanja lijekova na recept u odnosu na plan manji za 335.833 KM, što predstavlja osnovicu za obračun rizika. Po ovom osnovu svakom domu zdravlja je obračunata stimulacija (prihod) ili destimulacija (rashod), u zavisnosti od toga da li je za njih trošak izdatih recepata bio manji ili veći u odnosu na plan (134.833 KM ili 40%), dok su Kantonalna bolnica Bihać i Opća bolnica Sanski Most ostvarili dodatni prihod u ukupnom iznosu od 67.169 KM (20%), a Zavod u iznosu od 134.833 KM (40%).

U okviru troškova lijekova po posebnim programima na trošak lijekova koji se odobravaju u skladu sa Odlukom o Posebnom programu zdravstvene zaštite sa Listom lijekova koji se odobravaju koju je 31. 3. 2020. godine donijela Vlada USK odnosi se 517.513 KM i na troškove lijekova koji se odobravaju po Odluci Upravnog odbora od 16. 2. 2016. godine za liječenje Vilsonove bolesti. Revizijom ovih troškova nismo konstatovali nepravilnosti.

Visokodiferencirana (tercijarna) zdravstvena zaštita iskazana je u iznosu od 7.826.642 KM, u okviru koje se na troškove liječenja van kantona odnosi 4.095.673 KM i na troškove liječenja u Kantonalnoj bolnici Bihać 3.730.789 KM. Uslovi i postupak za upućivanje osigurane osobe na liječenje u zdravstvenu ustanovu izvan kantona regulisano je Pravilnikom o načinu ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja⁷ kojeg je donio federalni ministar zdravstva, kao i Odlukom Upravnog odbora o uslovima i načinu korištenja zdravstvene zaštite osiguranih lica Zavoda van područja Unsko-sanskog kantona i u inostranstvu. Opravdanost upućivanja osigurane osobe na liječenje u zdravstvene ustanove van kantona odlukom utvrđuje posebno imenovana Ljekarska komisija. **Direktor Kantonalne bolnice Bihać ujedno je predsjednik Ljekarske komisije za liječenje van kantona i u inostranstvu, što može predstavljati sukob interesa budući da postoji rizik da se osigurana lica za već ugovorene i plaćene zdravstvene usluge Bolnici upućuju na liječenje van kantona, uz dodatne troškove.**

Izdaci za ortopedske sprave i pomagala iskazani su u iznosu od 3.953.994 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 532.914 KM. Navedeno smanjenje je jednim dijelom posljedica izvršenih kontrola koje su vršene u cilju provjere ranije utvrđenih prava na ortopedska pomagala. U strukturi izvršenja, najznačajniji izdaci odnose se na trakice za mjerenje šećera u krvi u iznosu od 702.884 KM, pelene i uloške 676.066 KM, proteze i navlake za bataljak 378.422 KM i igle i pen aplikatore za dijabetičare 314.239 KM. Po osnovu odluka Upravnog odbora odobrena su sredstva u iznosu od 55.239 KM. Pravo na korištenje ortopedskih pomagala ostvaruje se u skladu sa Odlukom o obimu prava na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, zuboprotetske pomoći i zuboprotetskih nadomjestaka koji se obezbjeđuju u ZZO USK (u daljem tekstu: Odluka o ortopedskim i drugim pomagalima) koja je donesena prije deset godina. Ovom Odlukom definisana su ortopedska pomagala na koja osiguranici mogu ostvariti pravo prema utvrđenoj proceduri, sa novčanim iznosom učešća kojeg snosi Zavod i rokom korištenja finansiranog pomagala u mjesecima. Za određena pomagala nije preciziran novčani iznos učešća Zavoda, već je samo navedeno da će Zavod finansirati 100% trošak njihove nabavke (očne proteze, plastična korekcijska stakla, kontaktna sočiva i prizme, plastične šprice, trakice i penovi za određivanje šećera u krvi dijabetičara).

⁷ „Sl. novine FBiH“, broj 31/ 02 i 20/19

Vodeći računa o usklađenosti sa važećim propisima, medicinskim indikacijama i potrebama korisnika, a svakako i uštedama, Zavod se u posljednjih nekoliko godina opredijelio za „kombinovani“ način ugovaranja za ortopedsku pomagala, i to: 1) provođenjem procedura propisanih Zakonom o javnim nabavkama, 2) finansiranje do iznosa utvrđenog Odlukom i 3) putem Javnog poziva.

S tim u vezi, a na osnovu ranijih iskustava, određeni dio medicinskih sredstava obuhvaćenih Odlukom se nabavlja i ugovara putem tenderske procedure (uglavnom putem otvorenog postupka). Na ovaj način obezbjeđuje se nabavka i isporuka sljedećih medicinskih sredstava: a) medicinskih sredstava za koje je Odlukom utvrđeno učešće Zavoda u troškovima nabavke „do 100%“ jer se dobija i informacija o tome koji je to stvarni/tržišni iznos cijene koštanja sredstva; b) medicinskih sredstava za koje je Odlukom utvrđeno učešće Zavoda u troškovima nabavke do tačno određenog iznosa, a na osnovu ranijeg iskustva je poznato da ih je moguće nabaviti za cijenu koja je niža od maksimalno utvrđenog iznosa koštanja (npr. za pelene je utvrđeno učešće do 1 KM/kom, dok je ugovorna cijena 0,55 do 0,74 KM/kom).

Drugi dio medicinskih sredstava/ortopedskih pomagala po svojoj prirodi, kompleksnosti i mogućnostima izrade i ugradnje – direktno je vezan za zdravstvene ustanove (npr. kardiovaskularna pomagala) i za koja Zavod snosi troškovima do iznosa utvrđenog Odlukom, i u okviru liječenja u zdravstvenoj ustanovi.

Treći dio medicinskih sredstava/ortopedskih pomagala Zavod ugovara sa subjektima koja su registrirana za tu vrstu djelatnosti i koja za to posjeduju odgovarajuće dozvole i rješenja Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH, odnosno Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike USK. Navedeno se provodi putem Javnog poziva. Predmet ovog poziva uglavnom su medicinska sredstva/ortopedska pomagala koja se izrađuju prema individualnim potrebama korisnika, ili kod kojih je tačno utvrđeno učešće Zavoda u troškovima, ili kod kojih učešće Zavoda ne „pokriva“ ukupnu cijenu izrade/nabavke pomagala, ili pomagala koja su neodvojivi dio nekog drugog pomagala koje koristi osigurano lice.

Obavljenom revizijom utvrdili smo da su za nabavku trakica za mjerenje šećera u krvi, igala i penova za dijabetičare utrošena sredstva u ukupnom iznosu od 1.017.293 KM na osnovu ugovora koji nije zaključen u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, što smo detaljnije obrazložili pod tačkom 9. Izvještaja.

Na osnovu rada interne revizije i interne kontrole koji su prepoznali nedostatke u Odluci o ortopedskim i drugim pomagalima, organi upravljanja i rukovođenja Zavodom su u 2020. godini pokrenuli inicijativu za izmjenu i dopunu ove Odluke. Skupština USK je 12. 4. 2021. godine donijela Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o ortopedskim i drugim pomagalima kojom je definisano da se obim prava na ortopedska i druga pomagala određuje Jedinostvenom listom pomagala, zuboprotetskih sredstava, sanitarnih isprava i endoproteza (u daljem tekstu: Lista ortopedskih i drugih pomagala) u kojoj su utvrđeni vrsta pomagala, medicinske indikacije, rokovi korištenja i visina učešća zavoda za svako pomagalo u njegovoj nabavci. Prijedlog Liste treba da utvrdi Upravni odbor Zavoda, nakon usaglašavanja sa Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike USK, a Odluku o Listi donosi Vlada USK. Također je predviđeno da Zavod jednom godišnje vrši evaluaciju Liste, a da se neophodne izmjene vrše po istoj proceduri. **U vrijeme završetka ovog Izvještaja (juni 2021. godine) Upravni odbor Zavoda još uvijek nije sačinio Prijedlog nove Liste ortopedskih i drugih pomagala, što nije u skladu sa Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o ortopedskim i drugim pomagalima Skupštine USK i može imati za posljedicu veće izdatke za ortopedsku pomagala.**

Preporuka:

- **utvrditi Prijedlog Liste ortopedskih i drugih pomagala i dostaviti ga resornom Ministarstvu i Vladi USK na usaglašavanje i usvajanje, u skladu sa Odlukom o izmjeni i dopuni Odluke o ortopedskim i drugim pomagalima Skupštine USK.**

Naknade plaća za bolovanje preko 42 dana iskazane su u iznosu od 3.267.486 KM i manje su za 355.054 KM u odnosu na plan. U okviru navedenog iznosa na refundacije bolovanja po osnovu izolacije usljed bolesti COVID odnosi se 184.630 KM. U skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju, Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja prava na naknadu plaće, odnosno novčanu naknadu, visini naknade plaće i najvišeg iznosa naknade plaće koja se isplaćuje na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja za vrijeme privremene spriječenosti za rad osiguranika iz 2010. godine i Odlukom Upravnog odbora iz 2012. godine, osiguranicima u radnom odnosu obezbjeđuje se naknada plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad

preko 42 dana. Shodno Pravilniku i donesenoj Odluci Upravnog odbora, Zavod poslodavcima refundira naknadu plaće u iznosu od 80% neto isplaćene plaće na koju je plaćen doprinos i ona ne može biti veća od prosječne neto plaće ostvarene u FBiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Revizijom refundiranih naknada po ovom osnovu nisu konstatovane nepravilnosti.

Izdaci za troškove prevoza pacijenata van kantona iskazani su u iznosu od 816.923 KM što je manje u odnosu za prethodnu godinu za 614.588 KM (ili 43%). Navedeno smanjenje je posljedica izvršenih kontrola, smanjenja broja pruženih zdravstvenih usluga van kantona zbog pandemije i izmjene odluke Upravnog odbora kojom je definisan način obračuna prevoza. Najveći dio prevoza sanitetom odnosi se na bolesti i stanja koja se finansiraju iz Federalnog fonda solidarnosti, a pružaju u kliničkim centrima u FBiH. Ovaj prevoz obezbjeđuju ugovorne zdravstvene ustanove, odnosno domovi zdravlja sa čijeg područja je pacijent i bolnice za pacijente koji su na bolničkom liječenju i kao nastavak liječenja upućuju u zdravstvene ustanove van kantona uz uslove koji su definisani Odlukom Upravnog odbora iz 2019. godine i njenom Izmjenom i dopunom iz 2020. godine kojom je dodatno uređen sistem upućivanja i korištenja saniteta van kantona. Visina naknade za prevoz osiguranih lica van kantona za 2020. godinu utvrđena je u visini 35% cijene litre benzina po prijeđenom kilometru (sanitetskim vozilom) i u visini 25% (putnička vozila hitne medicinske pomoći). Za istovremeni prevoz dva pacijenta jednim putničkim vozilom obračunava se naknada uvećana za 50%, za tri pacijenta uvećana za 75% i za četiri pacijenta uvećana za 100%. Uslovi za korištenje i obračun prevoza van kantona su: da opravdanost utvrđuje Ljekarska komisija Zavoda i da se obračun naknade vrši po pređenom kilometru, na osnovu ovjerenog naloga davaoca usluga i zdravstvene ustanove u koju se osigurano lice (pacijent) upućuje. S tim u vezi ističemo da postoji sudski spor domova zdravlja protiv Zavoda zbog osporavanog prevoza u ranijem periodu, što smo detaljnije pojasnili pod tačkom 10. 2. Izvještaja.

Izdaci za finansiranje usluga kompjuterske tomografije (CT) iskazani su u iznosu od 1.972.180 KM i **Posebni programi po odlukama Upravnog odbora** u iznosu od 1.127.788 KM. Za realizaciju ovih programa sredstva su doznačena Kantonalnoj bolnici Bihać, u okviru kojih se za finansiranje i liječenje ovisnosti, kao i detoksikaciju pacijenata u Detox i Metadon centru u bolnici odnosi 963.662 KM i na palijativnu njegu osiguranih lica u posljednjem stadiju neizlječive bolesti i teških hroničnih bolesnika 164.128 KM. Na osnovu izdatog naloga za redovnu kontrolu posebnog programa Palijativna njega i na osnovu dostavljenog izvještaja o provedenoj kontroli, direktor je 13. 11. 2020. godine donio Mjeru kojom je naloženo: 1) da se sredstva koja su plaćena kao naknada za izvršene usluge Palijativne njege umanjuju od akontacije za 2020. godinu propisane Ugovorom o pružanju i obezbjeđivanju bolničke zdravstvene zaštite; 2) da se obustavlja daljnje plaćanje preostale naknade za Palijativnu njegu u 2020. godini i 3) da se nalaže Bolnici da prije zaključivanja Ugovora o pružanju usluga za 2021. godinu, dostavi dokaze o ispunjavanju svih uslova koji će biti navedeni u Programu zdravstvene zaštite. **Međutim, po dostavljenom Stavu resornog Ministarstva u vezi predmetne kontrole, direktor je 8. 12. 2020. godine donio Izmjenu i dopunu izrečene Mjere od 13. 11. 2020. godine, kojom je obrisani stav 1 u pogledu povrata već doznačenih sredstava, čime je umanjeno rad i značaj interne kontrole.**

Preporuka:

- **provesti sve neophodne aktivnosti u cilju implementacije posebnog programa Palijativna njega, u skladu sa potpisanim ugovorom o pružanju zdravstvenih usluga.**

Rashodi za paušalne naknade iskazani su u iznosu od 848.171 KM. Ovi rashodi predstavljaju obavezu plaćanja nadoknade za zdravstvenu zaštitu osiguranih lica koji su prijavljeni na zdravstvenu zaštitu po mjestu prebivališta u drugim državama, a na osnovu potpisanih međudržavnih sporazuma i konvencija. Najveći dio osiguranih lica su prijavljeni penzioneri koji su ostvarili penziju na području kantona, a koji imaju prebivalište u drugim državama i koriste zdravstvenu zaštitu po propisima tih država (Hrvatska 644.149 KM, Srbija 128.855 KM, Austrija 60.122 KM i Slovenija 15.044 KM).

Liječenje u inostranstvu iskazano je u iznosu od 312.734 KM, a odnosi se na stvarne troškove liječenja osiguranih lica koji su nastali po osnovu hitnih slučajeva gdje su izdati obrasci za korištenje zdravstvene zaštite privremenog boravka u inostranstvu, u skladu sa Pravilnikom o uvjetima, načinu i postupku ostvarivanja zdravstvene zaštite za vrijeme boravka u inostranstvu kojeg je donio federalni ministar zdravstva.

U skladu sa odlukom Upravnog odbora⁸, ukoliko nadležna poslovница zdravstvenog osiguranja nije osiguranom licu izdala propisani obrazac prije odlaska u inostranstvo, a dogodi se hitni slučaj liječenja (npr. saobraćajna nesreća, srčani udar i sl.) ove zahtjeve naknadno rješava Ljekarska komisija za liječenje van kantona i u inostranstvu, utvrđujući hitnost (odlukom ili mišljenjem), nakon čega nadležna poslovница izdaje propisani obrazac po konvenciji. U skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju, Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja je organ za vezu preko kojeg se vrši korespondencija i obavlja plaćanje ovih troškova. **Obavljenom revizijom utvrdili smo da se u prilogu dokumentacije za plaćanje stvarnih troškova liječenja osiguranih lica sa područja Kantona u inostranstvu ne nalaze i računi na osnovu kojih bi se mogla potvrditi vrsta fakturiranih zdravstvenih usluga na propisanom obrascu, što predstavlja nedostatak u funkcionisanju sistema internih kontrola i može imati za posljedicu korištenje većih prava u odnosu na odobreni slučaj, kao i plaćanje troškova koji se trebaju finansirati iz federalnog Fonda solidarnosti.**

Preporuka:

- **priznavanje stvarnih troškova liječenja u inostranstvu po osnovu međunarodnih sporazuma (konvencija) vršiti uz obavezno prezentiranje i računa za izvršene zdravstvene usluge.**

7.1.2.3 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 39.536 KM, od čega se na nabavku namještaja odnosi 23.189 KM i na ostale uredske mašine 16.346 KM.

7.1.3 Finansijski rezultat

Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju finansijskog plana za 2020. godinu, ukupno iskazani prihodi i primici u 2020. godini iznosili su 105.080.949 KM, rashodi i izdaci 103.198.045 KM i ukupni finansijski rezultat – višak prihoda nad rashodima 1.882.904 KM.

Ukupan akumulirani višak prihoda nad rashodima iskazan je u iznosu od 11.539.025 KM, od čega se na rezerve Zavoda odnosi 9.656.123 KM i na neraspoređeni višak prihoda nad rashodima 1.882.904 KM. Raspored akumuliranog viška prihoda nad rashodima iz ranijeg perioda je u nadležnosti Upravnog odbora. Upravni odbor je 24. 2. 2021. godine donio Odluku o usvajanju Godišnjeg obračuna Zavoda za 2020. godinu kojom je odlučeno da će utvrđeni finansijski rezultat za 2020. godinu u iznosu od 1.882.904 KM biti raspoređen u narednom periodu 2021. godine.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Novčana sredstva na 31. 12. 2020. godine iskazana su u iznosu 17.522.105 KM, a odnose ne na stanje transakcijskih računa u zemlji koji su otvoreni su kod Union Banke i UniCredit banke.

Stanje kratkoročnih potraživanja i plasmana iskazano je u iznosu od 2.963.066 KM, od čega se na kratkoročna potraživanja odnosi 1.013.066, kratkoročne plasmane 1.950.000 KM i na kratkoročna razgraničenja 133.216 KM.

⁸ Odluka Upravnog odbora Zavoda od 26. 9. 2019. godine o uvjetima i načinu korištenja zdravstvene zaštite osiguranih lica Zavoda van područja Unsko-sanskog kantona i u inostranstvu.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 1.013.066 KM, u okviru kojih je najznačajnije potraživanje od Kantonalne bolnice Bihać u iznosu od 800.671 KM i potraživanja od apoteka po osnovu zapisnika interne kontrole 91.192 KM. Potraživanje od Kantonalne bolnice Bihać odnosi se na prebijeno stanje potraživanja i obaveza iz dvije pravomoćne i pravosnažne sudske presude, po odluci Skupštine USK, u skladu sa kojima je 16. 2. 2018. godine potpisana Izjava o prebijanju – kompenzaciji potraživanja i obaveza u navedenom iznosu u korist Zavoda, što nije izmireno do današnjeg dana. Ostatak potraživanja uglavnom se odnosi na potraživanja za date avanse iz ranijeg perioda, koji su plaćeni po dostavljenim predračunima za liječenje u inostranstvu osiguranika Zavoda, koji još uvijek nisu opravdani.

Potraživanja od apoteka nastala su kao rezultat, u 2016. godini, izvršene detaljne kontrole ispostavljenih faktura i recepata za lijekove na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja u 2015. godini. Kontrolom je utvrđeno da razlika između fakturisane i stvarne vrijednosti lijekova iznosi 193.046 KM. Od ovog iznosa ostala su nenaplaćena sredstva u iznosu od 91.192 KM, od čega se dio potraživanja u iznosu od 9.966 KM odnosi na apoteku koja je u međuvremenu otišla u stečaj. Nije prezentiran dokaz o utuženju za preostala potraživanja, već je prezentiran dokument da je 8. 5. 2019. godine prema Kantonalnom tužilaštvu poslana Informacija u kojoj stoji da je postojala namjera neosnovanog uvećavanja vrijednosti faktura, kao i sumnja da su dva doktora vršili popunjavanje recepata bez prisustva pacijenata, te da su takvi recepti realizovani putem osporenih faktura u ovim apotekama.

Obavljenom revizijom utvrdili smo da Zavod za dio potraživanja po datim avansima u iznosu od najmanje 15.656 KM nije postupio u skladu sa tačkom 38. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor (koje se odnose i na kantonalne vanbudžetske fondove) u dijelu praćenja naplate potraživanja, utuženja nenaplaćenih potraživanja po isteku šest mjeseci od roka za naplatu i preknjižavanja na sumnjiva i sporna potraživanja.

Kratkoročna razgraničenja u iznosu od 133.216 KM odnose se na razgraničene rashode po tužbi preduzeća Bauerfeind d.o.o. za nepriznate fakture u iznosu od 133.216 KM za isporučena ortopedska pomagala osiguranim licima, u periodu od 6. 2. – 14. 5. 2020. godine. Zavod je u odgovoru na tužbu naveo da se sporni iznos faktura odnosi na period kada ovo preduzeće sa Zavodom nije imalo potpisan ugovor zbog čega nije ni postojao pravni osnov za prihvatanje faktura.

Preporuka:

- ***pratiti naplatu potraživanja, utuživati i otpisivati sumnjiva i sporna potraživanja, u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.***

Kratkoročni plasmani iskazani u iznosu od 1.950.000 KM odnose se na pozajmice date Kantonalnoj bolnici Bihać u iznosu od 1.800.000 KM i Općoj bolnici Sanski Most 150.000 KM. Pozajmice su date u skladu s odlukama Upravnog odbora u cilju održavanja tekuće likvidnosti ovih zdravstvenih ustanova i svake godine, po izvršenom povratu sredstava, ponovo se odobravaju pod istim uslovima.

7.2.2 Stalna sredstva

Stalna sredstva iskazana su u iznosu od 1.562.240 KM, od čega se na vrijednost zgrada odnosi 1.153.704 KM, stanova 151.530 KM i opreme 257.006 KM. Povećanje vrijednosti stalnih sredstava u 2020. godini izvršeno je u iznosu od 39.536 KM po osnovu novih nabavki, a smanjenje za iznos od 181.528 KM po osnovu amortizacije.

Zavod u svojim poslovnim knjigama vodi poslovne prostore u Bihaću gdje je smješten Zavod i poslovnica Bihać, kao i poslovne prostore u Bosanskoj Krupi, Bosanskom Petrovcu, Bužimu, Cazinu, Ključu, Sanskom Mostu i Velikoj Kladaši gdje su smještene poslovnice Zavoda, čija je ukupna knjigovodstvena vrijednost 1.153.705 KM. U Informaciji koju je sačinilo Odjeljenje za pravne i opće poslove za potrebe Odjeljenja interne revizije, se navodi da je: za tri poslovna prostora (poslovnice: Bosanska Krupa, Velika Kladaša i Sanski Most) riješeno pitanje vlasništva, dva poslovna prostora su u

postupku uplanjenja (poslovni prostor Zavoda u Bihaću i poslovnica u Bužimu), za jedan poslovni prostor (poslovnica Bihać) Zavod je suvlasnik i za tri poslovna prostora knjigovodstvene vrijednosti 230.813 KM, koja su u etažnoj svojini (poslovnice: Cazin, Ključ i Bosanski Petrovac) i u toku je utvrđivanje prava na nekretninama. Napominjemo da je u toku obavljanja finansijske revizije Ureda za reviziju za 2017. godinu konstatovano isto stanje, što ukazuje na činjenicu da od tada nije riješeno pitanje vlasništva poslovnih prostora, iako je Zavod poduzimao aktivnosti.

U knjigovodstvu Zavoda vode se tri stana koja nije otkupio nosilac stanarskih prava. Dva stana su vraćena u posjed od strane Općine Bihać i dati su na raspolaganje Zavodu, dok je za treći stan koji se nalazi u Ključu postupak povrata u toku.

Preporuka:

- **provesti aktivnosti na utvrđivanju prava vlasništva nad poslovnim prostorima Zavoda i na njihovoj uknjižbi kod nadležnog suda.**

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja Zavoda iskazani su u ukupnom iznosu od 7.201.555 KM, od čega kratkoročne obaveze iznose 6.969.163 KM i razgraničenja 232.392 KM.

Najznačajniji iznos kratkoročnih obaveza odnosi se na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 6.934.404 KM. Ovaj iznos se odnosi na neizmirene obaveze prema zdravstvenim ustanovama po osnovu zaključenih ugovora, obaveze prema ugovornim apotekama za finansiranje lijekova i usluga izdavanja lijekova sa Liste lijekova, obaveze za fakturisana izdata pomagala, te obaveze prema ostalim dobavljačima za fakturisane troškove i usluge.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu 232.392 KM, a najvećim dijelom odnose se na razgraničene rashode po tužbi preduzeća Bauerfeind d.o.o. za nepriznate fakture za isporučena ortopedska pomagala osiguranim licima u iznosu od 133.216 KM, dok se na razgraničenja po osnovu potraživanja od apoteka nakon detaljnih kontrola ispostavljenih faktura u 2016. godini odnosi 91.192 KM.

7.2.4 Izvori sredstava

U finansijskim izvještajima Zavoda na 31. 12. 2020. godine iskazani su izvori stalnih sredstava u iznosu od 14.979.072 KM, od čega se na izvore stalnih sredstava odnosi 1.490.045 KM, izvore sredstava rezervi 9.656.123 KM, neraspoređeni višak prihoda nad rashodima 1.882.904 KM i višak prihoda za rezervisanje 1.950.000 KM (date pozajmice zdravstvenim ustanovama).

7.2.5 Popis sredstava i obaveza

Rješenjem direktora o imenovanju Predsjednika i članova Komisija za provođenje redovnog godišnjeg popisa u 2020. godini, imenovana je Centralna popisna komisija i komisije za popis stalnih sredstava, tekućih sredstava, sitnog inventara, obaveza i dr. po organizacionim dijelovima Zavoda, kao i komisija za popis blagajne. Centralna popisna komisija sačinila je Izvještaj 18. 2. 2021. godine, a Upravni odbor ga je usvojio 24. 2. 2021. godine.

Odlukom Upravnog odbora, direktor Zavoda zadužen je da u skladu sa usvojenim Izvještajem Centralne popisne komisije imenuje komisije koje će sprovesti postupak rashodovanja i uništenja opreme date prijedlogom za otpis, a odnosi se na računarsku opremu i kancelarijski namještaj.

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da je putem Izvoda otvorenih stavki (IOS obrazac), vršeno usaglašavanje međusobnih potraživanja i obaveza, sa kupcima i dobavljačima. Iako je trebalo,

tokom redovnog godišnjeg popisa Komisija nije dala prijedlog za otpis sumnjivih i spornih potraživanja po datim avansima iz ranijih godina u iznosu od najmanje 15.656 KM.

Nije prezentirano da je Komisija da datum bilansa izvršila popis obaveza i da je sačinila popisnu listu obaveza po neplaćenim fakturama, pojedinačno za svakog dobavljača. U Izvještaju Centralne popisne komisije i Izvještaju o popisu obaveza navode se obaveze po grupama dobavljača (sintetički nazivi grupe konta iz knjigovodstvene evidencije), a ne analitički po svakom dobavljaču, na osnovu čega smatramo da su obaveze samo preuzete iz knjigovodstvenih evidencija. Navedeno ukazuje na to da su obaveze prema dobavljačima popisane u zbirnim iznosima, po grupama i ne odražavaju pojedinačna stanja svakog dobavljača, koja bi se potvrdila odgovarajućom ovjerenom knjigovodstvenom ispravom (izvodom otvorenih stavki) i prijedlozima komisije za popis, o načinu rješavanja spornih obaveza, što nije u skladu sa članom 21. Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **popis obaveza u cijelosti vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i internim aktom Zavoda.**

7.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 105.218.782 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 104.074.267 KM, što je zajedno sa saldonom gotovine na početku godine u iznosu od 16.377.590 KM, rezultiralo pozitivnim novčanim tokom od 17.522.105 KM.

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji, sa 31. 12. 2020. godine, iskazano je stanje neizmirenih potraživanja Zavoda od kantonalnih ministarstava iz ranijeg perioda u ukupnom iznosu od 7.327.622 KM, od čega se na potraživanje od Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike odnosi 3.853.843 KM, Ministarstva za pitanja boraca i RVI 2.407.958 KM i Ministarstva obrazovanja 1.065.821 KM. Detaljnije o ovim potraživanjima smo naveli pod tačkom 7.1.1 Izvještaja.

9. JAVNE NABAVKE

Upravni odbor Zavoda je 7. 4. 2020. godine donio Plan javnih nabavki za 2020. godinu, kojim su obuhvaćene planirane vrijednosti nabavki po predmetu nabavke, vrsti postupka sa utvrđenim rokovima za provođenje postupaka. Odlukama Upravnog odbora dva puta su vršene Izmjene Plana javnih nabavki za 2020. godinu. U periodu koji je prethodio donošenju Plana javnih nabavki na snazi je bio Plan javnih nabavki Zavoda za period privremenog finansiranja, donesen 17. 1. 2020. godine.

Planom i izmjenama plana javnih nabavki iz sredstava Zavoda ukupno su planirane nabavke u iznosu od 2.536.305 KM (bez PDV-a), i to roba u ukupnom iznosu od 2.048.602 KM (od čega se na medicinska sredstva i ortopedska pomagala odnosi 1.955.437 KM) i usluga u iznosu od 487.703 KM. Planom javnih nabavki su obuhvaćene i zdravstvene usluge (neposredna zdravstvena zaštita), bez procijenjene vrijednosti, za koje je predviđeno potpisivanje ugovora putem provođenja procedura javnih nabavki u skladu sa odredbama Pravilnika o postupku dodjele ugovora o uslugama iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavkama. Prema prezentiranoj dokumentaciji, procjena vrijednosti zdravstvenih usluga izvršena je po donošenju Odluke o pokretanju postupka javne nabavke, dok ukupna vrijednost potpisanih ugovora za obavljanje zdravstvenih usluga iznosi 54.839.321 KM (bez PDV-a).

Vežano za nabavku medicinskih i ortopedskih pomagala, čije nabavke su planirane u ukupnom iznosu od 1.955.437 KM, utvrdili smo da nisu provedeni planirani otvoreni postupci za nabavku trakica za određivanje šećera u krvi (procijenjene vrijednosti 502.000 KM) i igala za dijabetičare (procijenjene

vrijednosti 316.820 KM), kao ni direktni sporazum za nabavku penova za višestruko davanje inzulina (procijenjene vrijednosti 1.000 KM). **Konstatujemo da su umjesto potpisanih ugovora u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama primjenjivani ranije potpisani ugovori između Zavoda i preduzeća „Farmacija 2011“ d.o.o. Bihać iz 2013. godine, zatim tripartitni Ugovor o poslovnoj saradnji između Zavoda, apoteka i preduzeća „Farmacija 2011“ iz 2013. godine, potpisani Aneks na ove ugovore iz 2015. godine, kao i potpisani ugovori između Zavoda i apoteka iz 2019. godine.**

Utvdili smo da su apoteke fakturisanje ovih medicinskih sredstava u 2020. godini vršile na način koji je definisan u potpisanom ugovoru sa Zavodom od 31. 7. 2019. godine, a po cijenama koje su utvrđene u tripartitnom Ugovoru o poslovnoj saradnji između Zavoda, apoteka i preduzeća „Farmacija 2011“ d.o.o. Bihać od 28. 6. 2013. godine⁹. Naime, u skladu sa potpisanim ugovorima, iako su apoteke fakturisale iznos izdatih medicinskih sredstava za dijabetičare, Zavod je utvrđeni iznos obaveza po ovom osnovu preknjižavao i platio preduzeću „Farmacija 2011“ u ukupnom iznosu od 1.017.293 KM.

Značajnim smatramo napomenuti da je potpisivanju tripartitnog Ugovora o poslovnoj saradnji između Zavoda, apoteka i preduzeća „Farmacija 2011“ d.o.o. Bihać prethodilo zaključivanje Ugovora o nabavci i isporuci pomagala za dijabetičare (trakice, iglice i pen) između Zavoda i preduzeća „Farmacija“ d.o.o. Bihać od 24. 6. 2013. godine, kao i da su zaključenim aneksima na ove ugovore od 8. 1. 2015. godine produženi periodi njihovog važenja najduže do okončanja postupka javne nabavke, te su se primjenjivali i u 2020. godini, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Na traženje Upravnog odbora, Stručna služba Zavoda pripremila je Informaciju o snabdijevanju osiguranih lica Zavoda sa pomagalima za dijabetičare 9. 1. 2019. godine, u kojoj je navedeno da su pokrenuti postupci javnih nabavki 2015. i 2019. godine okončani poništenjem postupaka jer prilikom njihovog pokretanja nisu bila obezbijeđena finansijska sredstva (u periodu privremenog finansiranja) i zbog poništenja tenderske dokumentacije Ureda za razmatranje žalbi nakon izjavljenih žalbi potencijalnih ponuđača. Iako problem nepotpisivanja ugovora za nabavku medicinskih pomagala za dijabetičare (trakice, iglice i pen) traje već duži niz godina, utvdili smo da u 2020. godini planirani postupci javnih nabavki ovih roba (procijenjene ukupne vrijednosti 818.820 KM bez PDV-a) nisu pokrenuti na vrijeme, što je imalo za posljedicu nezaključivanje ugovora o nabavci za 2020. godinu, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. S obzirom na to da je Zavod planiranu nabavku medicinskih pomagala za dijabetičare pokrenuo odlukama direktora tek 10. 12. 2020. i 14. 12. 2020. godine u skladu sa sredstvima, kako je u odlukama navedeno, koja će se osigurati Odlukom o privremenom finansiranju Zavoda za period januar – mart 2021. godine i Finansijskim planom za 2021. godinu, koji nisu bili ni doneseni, konstatujemo da nadležni organi upravljanja i rukovođenja nisu provodili adekvatne mjere i aktivnosti, u skladu sa zakonskim propisima, u cilju rješavanja nabavki medicinskih pomagala za dijabetičare.

Zavod je u 2020. godini nakon provedenih postupaka javnih nabavki zaključio 68 ugovora za nabavku roba i usluga ukupne vrijednosti 1.655.261 KM (bez PDV-a). Provedeno je devet otvorenih postupaka u vrijednosti 1.136.667 KM, četiri pregovaračka postupka bez objave obavještenja o nabavci u vrijednosti 385.349 KM, jedanaest postupaka posredstvom konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda u vrijednosti 77.794 KM i 44 direktna postupaka u vrijednosti 55.451 KM.

Tokom revizije izvršili smo uvid u postupke javnih nabavki u ukupnom iznosu od 1.478.250 KM, što predstavlja 89% ukupne vrijednosti ovako zaključenih ugovora u 2020. godini (bez ugovora za obavljanje usluga neposredne zdravstvene zaštite). Uzorkom su obuhvaćena četiri otvorena postupka javne nabavke ukupne vrijednosti 938.220 KM, tri pregovaračka bez objave obavještenja od 361.020 KM i pet postupaka posredstvom konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda od 50.130 KM. Revizijom otvorenih postupaka i konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda nismo konstatovali nepravilnosti.

Provođenjem pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja, Zavod je sa preduzećem Medit d.o.o. zaključio tri ugovora u ukupnoj vrijednosti od 361.020 KM, pozivajući se na član 21. tačka c) Zakona o javnim nabavkama kada se u cilju zaštite ekskluzivnih prava ugovor može dodijeliti samo određenom dobavljaču. Ugovor za obavljanje usluga održavanja jedinstvenog zdravstvenog informacionog sistema (AIS, BIS, LIS,

⁹ Trakice po cijeni od 0,694 KM, pen od 72 KM i igle za dijabetičare od 0,321 KM – sve cijene su date po komadu sa PDV-om

PACS) zaključen je 21. 1. 2020. godine u vrijednosti od 255.420 KM, dok je Ugovor za usluge održavanja informacionog zdravstvenog sistema eRecept zaključen 5. 10. 2020. godine u vrijednosti od 72.000 KM.

Za dokazivanje ekskluziviteta ovog dobavljača za oba ugovora prezentirani su nam dokumenti kojom „AGFA Healthcare“ – proizvođač PACS sistema i „T-Systems“ – proizvođač AIS/BIS i ostalih sistema koji su bili predmet nabavke, potvrđuju da „Medit“ d.o.o. Sarajevo ovlašteni i ekskluzivni zastupnik za navedene usluge u BiH. Pored navedenog, dobavljač „Medit“ d.o.o. Sarajevo je na osnovu Ugovora o prenosu autorskih prava, razvoju, saradnji i pružanju usluga, potpisanog sa „Wizard Health“ d.o.o. Mostar, nosilac ekskluzivnih prava za prodaju i održavanje softverskih paketa i programskih licenci za LIS sistem.

Treći ugovor za usluge održavanja eLegitimacije u okviru jedinstvenog zdravstvenog informacionog sistema, također je zaključen provođenjem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja sa preduzećem „Medit“ d.o.o. Sarajevo 21. 1. 2020. godine u vrijednosti od 33.600 KM, a na period od godinu dana. Vrijednost zaključenog ugovora je identična procijenjenoj vrijednosti nabavke, što znači da tokom obavljenih pregovora ugovorni organ nije postigao nikakvo sniženje cijene. Nabavka se odnosi na preventivno održavanje, korektivno održavanje i pomoć korisnicima aplikacije. Za dokazivanje ekskluziviteta, predviđeno članom 21. tačka c) Zakona o javnim nabavkama, prezentirana nam je „Isprava o deponiranju i upisivanju autorskog djela u knjigu evidencije autorskih djela i predmeta srodnih prava“ koje je izdao Institut za intelektualno vlasništvo BiH, a u kojoj se navodi da je Medit d.o.o. Sarajevo nosilac autorskih imovinskih prava na kompjuterski program „emedIT@OSA“.

Prema prezentiranoj službenoj zabilješci odgovorne osobe, eLegitimacija je „opipljivi“ produkt cjelokupnog procesa evidencije i praćenja statusa osiguranja i korištenja tih podataka kroz ostale segmente jedinstvenog informacionog sistema koje pokriva osnovni modul aplikativnog softvera – eOsa platforma (eOsiguranje). **Imajući u vidu da u tenderskoj dokumentaciji nisu precizno opisani dokazi koji su traženi kao dokaz ekskluzivnosti za vođenje pregovaračkog postupka i zbog nemogućnosti povezivanja predmeta nabavke i potvrde o ekskluzivitetu, ne može se potvrditi da je potpisivanje ugovora sa preduzećem „Medit“ d.o.o. u vrijednosti od 33.600 KM izvršeno uz dosljednu primjenu člana 48. Zakona o javnim nabavkama.**

Preporuke:

- ***nabavku trakica za određivanje šećera u krvi, nabavku igala i penova za dijabetičare vršiti na osnovu zaključenih ugovora, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;***
- ***nadležni organi upravljanja i rukovođenja trebaju da utvrde razloge neprovođenja propisanih procedura za nabavku medicinskih sredstava za dijabetičare, te u skladu sa konstatovanim poduzmu zakonske mjere i aktivnosti;***
- ***u tenderskoj dokumentaciji precizno opisati dokumentaciju kojom se traži ispunjavanje tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača, odnosno dokaz ekskluziviteta, u skladu sa članom 48. Zakona o javnim nabavkama.***

10. OSTALI NALAZI

10.1 IT revizija u procesu implementacije Jedinstvenog informacionog sistema zdravstva na području USK

Informatizacija zdravstva na području USK je realizovana kroz dva projekta. Projekat Nabavka medicinske opreme za zdravstvene ustanove (KB Bihać i Opća bolnica Sanski Most i Banjsko lječilište u Gati), koji je finansiran iz sredstava „Austrian Softloan“ kredita, a koordiniralo ga je Ministarstvo zdravstva Unsko-sanskog kantona. U Kantonalnoj bolnici u Bihaću je implementiran elektronski karton pacijenta (BIS), a informatizirani su odjeli laboratorije (LIS), radiologije (PACS), dok su u domovima zdravlja digitalizirane radiološke službe (RIS). U okviru ovog projekta nisu informatizirane zdravstvene ustanove Opća bolnica Sanski Most i Banjsko lječilište u Gati.

U okviru drugog projekta, Jačanja zdravstvene zaštite - dodatno finansiranje (HSEP-AF), koji je finansiran kreditom Svjetske banke, iz sredstava IDA, a koordiniralo ga je Federalno ministarstvo zdravstva,

informatizirane su ambulante porodične medicine: implementiran je ambulantni informacijski sistem (AIS) - elektronski karton pacijenta, te nabavljena računarska oprema domovima zdravlja i ambulantama porodične medicine i za centralnu lokaciju u Zavodu. Napominjemo da projektom nisu obuhvaćene sve ambulante porodične medicine, specijalističke ambulante, kao i laboratorije po domovima zdravlja. U potpunosti je informatiziran samo Dom zdravlja u Cazinu.

Vlada USK je odlukom iz 2015. godine dala saglasnost za prenos vlasništva na Zavod softverske aplikacije AIS/BIS i serverske i komunikacijske opreme, a zaključkom obavezala Zavod da provede postupak objedinjavanja informacionih sistema zdravstvenih ustanova u integralni zdravstveni sistem (IZIS) i na upravljanje i održavanje centralne softverske aplikacije nakon isteka garantnih rokova, te da osigura podrška radu (prostorija za server, komunikacijski linkovi). Istim aktom zadužen je Zavod za javno zdravstvo kantona, da izradi Program rada, razvoja i organizacije informacionog sistema na području USK, kojim će se utvrditi okvir, principi, ciljevi, pitanja vlasništva, upravljanja integrisanim zdravstvenim informacionim sistemom, izvori finansiranja, nosioci aktivnosti i rokovi za izvršenje. Nije nam prezentirano da je Zavod za javno zdravstvo navedeni Program izradio. Povezivanjem svih informacionih sistema (AIS/BIS, LIS, PACS i RIS) ostvareni su preduvjeti za korištenje elektronske uputnice (e-uputnice) i elektronsko naručivanje (e-naručivanje) pacijenata, koje aktivnosti su trenutno u toku.

U cilju potpune implementacije jedinstvenog informacionog sistema zdravstva, što je strateška odrednica ukupne Strategije razvoja USK za period 2014-2020. i zakonska obaveza (Zakon o zdravstvu) Zavod je nastavio provoditi informatizaciju zdravstva USK. Od autora prethodno navedenih BIS/AIS-a, nabavljena su softverska rješenja elektronski recept za podršku procesu kontrole potrošnje lijekova sa esencijalne liste (e-recept) i za elektronsku zdravstvenu iskaznicu (e-legitimacija), te oprema za štampanje elektronskih zdravstvenih iskaznica za cca 200.000 osiguranih lica.

Zavod osigurava održavanje implementiranih dijelova jedinstvenog informacionog sistema i podršku korisnicima, zaključivanjem ugovora održavanju i podršci, što je detaljnije pojašnjeno pod tačkom 9. Izvještaja. Softverska rješenja informacionih sistema povezanih u jedinstveni informacijski sistem zaštićena su autorskim pravima, a kupljene su trajne korisničke licence. Za njihovo održavanje Zavod je upućen i ograničen na softverske firme koje ovlašćuje vlasnik autorskih prava. Zavod plaća za održavanje 830 licenci za korisnike u zdravstvenim ustanovama. Prema izjavama odgovornih, Zavod ne vrši kontrolu njihovog stvarnog korištenja. Projektom implementacije AIS-a predviđeno je da Zavod vrši poslove njegove administracije, kao i pružanje pomoći korisnicima. S tim u vezi u okviru projekta je izvršena i obuka IT osoblja u Zavodu i u domovima zdravlja. U periodu od 2017. godine, kada smo posljednji put vršili reviziju, završena je štampa elektronskih iskaznica, vršeno poboljšanje komunikacijskih linkova, te povezivanje laboratorija u zdravstvenim ustanovama u centralni laboratorijski informacijski sistem (LIS), ali nisu sve laboratorije u domovima zdravlja povezane na centralni LIS. Nije nam prezentiran dokaz da je riješeno pitanje održavanja računarske opreme-hardvera na centralnoj lokaciji u Zavodu.

Implementacijom navedenih informacionih sistema i njihovim povezivanjem u integralni zdravstveni informacijski sistem primjenom automatskih kontrola u procesu propisivanja i izdavanja liječničkog recepta, kontrolom da je ovlašten liječnik propisao adekvatnu količinu odgovarajućeg lijeka za uspostavljenu dijagnozu, kao i da je lijek preuzeo pacijent, ostvareni su preduvjeti za poboljšanja preventivnih kontrola. Primjena kontrola zavisi od toga da li AIS implementiran u svim ambulantama, kao i da li se koristi. Za dalju implementaciju informacionih sistema potrebna su sredstva za nabavku korisničkih licenci, kao i računarske opreme. Važno je napomenuti da nisu implementirani sistemi e-pomagala (za ortopedsku pomagala) i e-bolovanje (za doznake za bolovanje). Implementacijom ova dva sistema omogućile bi se automatske kontrole u ovim procesima, a time i bolje kontrole korištenja i sprečavanje zloupotreba. Napominjemo da su sredstva za implementaciju e-pomagala bila planirana u finansijskom planu za 2018. godinu, međutim nisu realizovana, a kasnije više nisu ni pokretane aktivnosti.

Iako informatizacija zdravstva na području Kantona nije provedena u cijelosti, u ovoj fazi se mogu očekivati mjerljive i nemjerljive dobiti od integriranog zdravstvenog sistema. Ured za reviziju je dao preporuku da Zavod izvrši analizu koristi IZIS-a u odnosu na do sada uložena sredstva za implementaciju

i održavanje, te da se izradi akcioni plan za implementaciju preostalih zdravstvenih sistema i povezivanje zdravstvenih ustanova u IZIS, što nam nije prezentirano. Dali smo i preporuku da Zavod vrši i kontrolu i nadzor stvarnog korištenja softverskih licenci, što također nije učinjeno.

Nije nam prezentirano da je u narednom periodu planirana informatizacija preostalih procesa i povezivanje zdravstvenih ustanova na području Kantona. Navodimo da je zakonska obaveza Zavoda i ostalih zdravstvenih ustanova, kao i nadležnih viših administrativnih nivoa uspostava integralnog zdravstvenog sistema na području Kantona. Za dalje provođenje informatizacije zdravstva na području kantona važno je da je dio nadležnosti razvoja na višim nivoima, kantonalnim i federalnim nadležnim ministarstvima, Federalnom zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja. Navodimo da ni Zavod, kao ni Kanton, nemaju usvojena strateška dokumenta IT razvoja u zdravstvu.

Preporuke:

- *izvršiti sveobuhvatnu analizu implementiranih sistema zdravstvenih ustanova na nivou USK, korištenja tih sistema, mogućih rješenja, i u okviru svojih nadležnosti, u saradnji sa zdravstvenim ustanovama i nadležnim ministarstvom, izraditi akcijski plan sa jasnim zaduženjima i rokovima i na principu racionalnosti nastaviti informatizaciju zdravstvenih institucija i povezivanje u jedinstven informacijski sistem zdravstva;*
- *u saradnji sa zdravstvenim ustanovama uspostaviti proces kontrole i racionalizacije korištenja licenci.*

10.2 Sudski sporovi

Ukupna vrijednost podnesenih tužbi protiv Zavoda iznosi 2.584.641 KM, od čega je najznačajnija vrijednost tužbenog zahtjeva sedam domova zdravlja u iznosu od 923.289 KM, JZU UKC Tuzla 562.677 KM i preduzeća Bauerfeind d.o.o. Sarajevo u iznosu od 133.216 KM (detaljnije opisano pod tačkom 7.2.1 Izvještaja).

Vezano za tužbe domova zdravlja, konstatujemo da je po obavljenoj internoj kontroli Zavoda i sačinjenom Izvještaju od 9. 9. 2019. godine, direktor Zavoda domovima zdravlja izrekao Mjeru (ukupne vrijednosti 883.188 KM), u skladu sa članom 16. Ugovora o pružanju usluga primarne zdravstvene zaštite za 2019. godinu. Na osnovu navedenih akata Zavod je umanjio iznos fakturisane naknade za prevoz pacijenata sanitetom van kantona u 2019. godini u ukupnom iznosu od 616.579 KM. Razlog izricanja Mjere je taj što je kontrolom utvrđeno da su domovi zdravlja izvršili prevoz pacijenata za koje su izdata odobrenja Komisije Zavoda, ali u znatno manjem broju vožnji u odnosu na fakturisane, što ukazuje, kako je navedeno, da je po jednoj vožnji prevoženo više pacijenata. Isto tako, utvrđeno je da su domovi zdravlja neosnovano uvećavali fakture za prevoz pacijenata sanitetskim vozilom, na taj način što su povećavali kilometre u odnosu na stvarno pređene kilometre. Nakon toga, Kantonalno tužilaštvo pokrenulo je službenu istragu zbog osnovane sumnje na počinjenje krivičnog djela zloupotreba položaja u domovima zdravlja. Domovi zdravlja su protiv Zavoda podnijeli pojedinačne tužbene zahtjeve 19. 1. 2020. godine zbog neplaćanja fakturisane usluge za prevoz pacijenata sanitetom za 2019. godinu, ukupne vrijednosti od 923.289 KM. Kantonalni sud u Bihaću je 31. 1. 2020. godine, po zahtjevu kantonalnog tužilaštva, donio Naredbu kojom je naredio pretresanje službenih objekata domova zdravlja i izuzimanje dokumentacije, a direktor Zavoda je prekinuo postupak naplate ostatka potraživanja po neosnovano uvećanom prevozu do okončanja krivičnog postupka.

Vezano za tužbu JZU UKC Tuzla, konstatujemo da je tužbeni zahtjev protiv Zavoda podnesen 7. 10. 2020. godine jer je, kako je navedeno, Zavod odbio platiti fakturisane usluge za liječenje pacijenata, po Cjenovniku UKC Tuzla, i to za zdravstvene usluge koje ne postoje u Tarifi zdravstvenih usluga FBiH, koja se nije mijenjala od 2008. godine. Zavod je dostavio odgovor na tužbu 23. 11. 2020. godine. Prema prezentiranom, tužbeni zahtjev se odnosi na ukupan iznos fakturisanih usluga u periodu 2017–2019. godine, u okviru kojih osporavane usluge Zavoda predstavljaju samo mali dio.

11. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Zavod je 16. 6. 2021. godine dostavio komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu, u kojem su data obrazloženja na iznesene kvalifikacije, nalaze i preporuke. Također je priložena određena dokumentacija.

Prihvaćen je dio obrazloženja koji se odnosi na poduzete aktivnosti u cilju zaključivanja ugovora o nabavci medicinskih sredstava za dijabetičare i inkorporiran u Izvještaj.

Obrazloženja koja se odnose na: donošenje Zaključka Upravnog odbora od 24. 2. 2021. godine u cilju izbjegavanja pretplate zdravstvenih usluga u odnosu na pruženi obim i sačinjavanje Prijedloga nove Liste ortopedskih pomagala nismo prihvatili jer nije priložena dokumentacija koja bi uticala na izmjenu nalaza i datih preporuka u Izvještaju.

**Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju**

Mirsada Janjoš

Tim za reviziju

Nasiha Biberović – voditeljica tima

Dragan Bujak – član tima

Derviša Harbaš – članica tima/IT revizorka

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu					
Naziv pravnog lica: Zavod zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2 x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I PRIHODI (od 1 do 16)	106.026.851	105.080.949	109.462.951	-945.902	99,1
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	102.966.851	102.305.068	106.430.437	-661.783	99,4
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0	0
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0	0	0	0	0
Porezi na dobit preduzeća	0	0	0	0	0
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	102.966.851	102.305.068	106.430.437	-661.783	99,4
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	0
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	0
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	0
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	0
8. Ostali porezi	0	0	0	0	0
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	3.060.000	2.775.881	3.032.514	-284.119	90,7
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	60.000	73.388	82.712	13.388	122,3
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	60.000	62.480	72.863	2.480	104,1
Ostali prihodi od imovine	0	10.908	9.849	10.908	0
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	0
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	3.000.000	2.702.493	2.949.802	-297.507	90,1
Administrativne takse	0	0	0	0	0
Sudske takse	0	0	0	0	0
Komunalne naknade i takse	0	0	0	0	0
Ostale budžetske naknade i takse	0	0	0	0	0
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	0	0	0	0	0
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	0	0	0	0	0
Neplanirane uplate – prihodi	3.000.000	2.702.493	2.949.802	-297.507	90,1
Novčane kazne	0	0	0	0	0
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	0	0	0	0
11. Primitveni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0
12. Primitveni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	0

13.	Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0	0
14.	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	0	0	0	0	0
15.	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0
16.	Donacije	0	0	0	0	0

II RASHODI (od 1 do 7)		105.076.851	103.158.509	106.629.740	-1.918.342	98,2
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	3.545.881	3.208.807	3.168.589	-337.074	90,5
	Bruto plaće i naknade plaća	3.163.150	2.898.982	2.870.170	-264.168	91,6
	Naknade troškova zaposlenih	382.731	309.825	298.419	-72.906	81
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	326.100	308.120	304.149	-17.980	94,5
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	93.654.354	91.846.698	94.839.533	-1.807.656	98,1
	Putni troškovi	10.000	1.141	6.676	-8.859	11,4
	Izdaci za energiju	70.000	71.878	74.262	1.878	102,7
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	80.371	100.050	74.943	19.679	124,5
	Nabavka materijala i sitnog inventara	17.631.276	17.521.096	17.864.671	-110.180	99,4
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	12.500	7.189	6.845	-5.311	57,5
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	0	0	0	0	0
	Izdaci za tekuće održavanje	547.153	484.644	437.298	-62.509	88,6
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	21.400	14.765	9.259	-6.635	69
	Ugovorene i druge posebne usluge	75.281.654	73.645.935	76.365.579	-1.635.719	97,8
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	7.459.367	7.794.884	8.317.469	335.517	104,5
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	2.749.367	3.700.078	3.560.099	950.711	134,6
	Tekući transferi pojedincima	4.700.000	4.084.409	4.674.143	-615.591	86,9
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Subvencije javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
	Drugi tekući rashodi	10.000	10.397	83.227	397	104
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0
	Izdaci za inostrane kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na domaće pozajmljivanje	0	0	0	0	0
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	0	0	0	0	0
7.	Tekuća budžetska rezerva	91.148				0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	950.000	1.922.440	2.833.211	972.440	202,4
III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA		0	0	0	0	0
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0

	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	950.000	39.536	45.488	-910.464	4,2
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	0
	Nabavka građevina	900.000	0	0	-900.000	0
	Nabavka opreme	50.000	39.536	45.488	-10.464	79,1
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	0	0	0	0	0
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	0
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	950.000	39.536	45.488	-910.464	4,2
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)		1.882.904	2.787.723	1.882.904	-
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	0
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	0
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0
	V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	0
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0
	Vanjske otplate	0	0	0	0	0

Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0
Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
Otkup duga	0	0	0	0	0
C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	0	0	0	0	0
UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	0	1.882.904	2.787.723	1.882.904	0

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju finansijskog plana za 2020. godinu odobrilo 25. 2. 2021. godine.

Direktor
Izet Mustafić

Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine			
Naziv pravnog lica: Zavod zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	20.618.387	19.640.990	105
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	17.522.105	16.377.590	107
2. Vrijednosni papiri	0	0	0
3. Kratkoročna potraživanja	1.013.066	1.150.900	88
4. Kratkoročni plasmani	1.950.000	2.112.500	-
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
6. Zalihe materijala i robe	0	0	0
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0
8. Kratkoročna razgraničenja	133.216	0	0
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	1.562.240	1.704.233	91,7
9. Stalna sredstva	3.739.871	3.700.335	101,1
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	2.177.631	1.996.102	109,1
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	1.562.240	1.704.233	91,7
12. Dugoročni plasmani	0	0	0
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	0
15. Vrijednosni papiri	0	0	0
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0
18. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (A+B)	22.180.627	21.345.223	103,9
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	7.201.555	8.107.062	88,8
19. Kratkoročne tekuće obaveze	6.934.404	7.810.126	88,8
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
22. Obaveze prema zaposlenicima	4.213	3.066	137,4
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	30.546	171.453	17,8
24. Kratkoročna razgraničenja	232.392	122.417	189,8
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0	0
25. Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0
26. Ostale dugoročne obaveze	0	0	0
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	14.979.072	13.238.161	113,2
28. Izvori stalnih sredstava	1.490.045	1.632.037	91,3
29. Ostali izvori sredstava	0	0	0
30. Izvori sredstava rezervi	9.656.123	9.493.624	101,7
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	3.832.904	2.112.500	181,4
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	0	0	0
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	22.180.627	21.345.223	103,9

Rukovodstvo je Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine odobrilo 25. 2. 2021. godine.

Direktor
Izet Mustafić

Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine		
Naziv pravnog lica: Zavod zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	105.218.782
2	Prihodi od poreza	102.305.068
3	Neporezni prihodi	2.913.714
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	0
5	Kapitalni transferi	0
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	0
7	Kapitalni primici i transferi (8)	0
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0
9	Finansiranje (od 10 do 12)	0
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	0
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	105.218.782
14	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	104.034.731
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	3.207.661
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	308.119
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	92.666.006
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	7.852.945
20	Kapitalni transferi	0
21	Izdaci za kamate	0
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	39.536
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	39.536
24	Finansiranje (25 + 26)	0
25	Izdaci za finansijsku imovinu	0
26	Izdaci za otplate dugova	0
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	104.074.267
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	1.144.515
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	16.377.590
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	17.522.105

Rukovodstvo je Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine odobrilo 25. 2. 2021. godine.

Direktor
Izet Mustafić